

APTARTAS PASIRENGIMAS REFERENDUMUI DĖL LIETUVOS PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMO

Rengiantis referendumui dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo, kovo 15 dieną užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius susitiko su Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininke Dalia Henke, PLB atstove Lietuvoje Vida Bandis, Seimo ir PLB komisijos pirmininku ir pilietinės akcijos „Mūsų metas dabar“ vadovu Rimvydu Baltaduoniu bei kitais Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovais.

Susitikimo metu diskutuota, kaip kartu susitelkus paskatinti užsienyje bei Lietuvoje gyvenančius tautiečius būti aktyviais ir dalyvauti sprendžiant svarbiausius Lietuvos klausimus.

„Artėjantis referendumas dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo yra ypatinga galimybė susitelkti ir parodyti, kad esame vieninga tauta,

neabejinga ir pilietiška“, – sakė L. Linkevičius.

Užsienio reikalų ministerija, koordinuodama Globalios Lietuvos programos įgyvendinimą, kovo 15–17 dienomis Vilniuje surengė užsienio lietuvių pilietiško stiprinimo mokymus, kuriuose dalyvauja Jungtinės Karalystės, Airijos, JAV, Vokietijos, Norvegijos ir kitų šalių lietuvių bendruomenių atstovai.

LR URM

Iš kairės: LR URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Marijus Gudynas, Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininkė Dalia Henke, LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, PLB atstovė Lietuvoje Vida Bandis, Seimo ir PLB komisijos pirmininkas ir pilietinės akcijos „Mūsų metas dabar“ vadovas Rimvydas Baltaduonis. **LR URM**

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMAS STRASBŪRE

Kovo 12 d. Europos Žmogaus Teisių Teismas Strasbūre paskelbė, kad sovietų represijas prieš partizanus Lietuvos teismai pagrįstai pripažino genocidu, pranešė *BNS*.

Strasbūro teismas atmetė partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago sulaikymo operacijoje dalyvavusio buvusio KGB pareigūno Stanislovo Drėlingo skundą. Istorinėje byloje Europos teismas sutiko su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išaiškinimu, kad sovietų okupantų vykdytas sistemingas Lietuvos partizanų naikinimas gali būti laikomas lietuvių tautos genocidu. Teisėjai pripažino, kad sovietų represijos turėjo tikslą paveikti lietuvių tautos demografinę padėtį, o partizanai ir jų ryšininkai „atliko esminį vaidmenį saugant tautinį identitetą, kultūrą bei nacionalinę savimonę“.

Strasbūro teismas pabrėžė, kad nors S. Drėlingas pats nepriėmė sprendimo įvykdyti egzekuciją A. Ramanauskui-Vanagui, „net ir ilinis karys negali visiškai, aklaui vykdyti įsakymų, šurkščiai pažeidžiančių tarptautiniu lygiu pripažįstamas žmogaus teises, ypač teisę į gyvybę“. Už tokį sprendimą balsavo penki Strasbūro teismo teisėjai, du buvo prieš.

1931 metais gimęs S. Drėlingas Lietuvos teismų buvo nuteistas dėl to, kad

1956 metų spalį dalyvavo slaptoje operacijoje Kaune sulaukiant A. Ramanauską-Vanagą.

2015 m. tas pats Europos žmogaus teisių teismas Strasbūre buvo paskelbęs, kad Lietuva partizanų naikinimą nepagrįstai prilygino genocidui. Tuomet teismo Didžioji kolegija paskelbė, kad buvęs sovietų saugumo karininkas Vytautas Vasiliauskas Lietuvoje nuteistas remiantis „teisinėmis nuostatomis, kurios negaliojo 1953 metais“ nei vidaus, nei tarptautinėje teisėje, pažeidžiant Europos žmogaus teisių konvenciją.

2015 m. Strasbūro teismas nurodė pasigedęs „istorinių ir faktinių duomenų, kaip Lietuvos partizanai atstovavo lietuvių tautai“. „Teismas nebuvo įtikintas, kad p. Vasiliauskas net su advokato pagalba 1953 metais būtų galėjęs numatyti, kad Lietuvos partizanų žudymas galėjo būti prilygintas Lietuvos gyventojų ar etninių lietuvių genocidui“, – skelbta 2015 m. Europos Žmogaus Teisių Teismo pranešime. Teismo vertinimu, Lietuva pažeidė Europos žmogaus teisių konvencijos nuostatą, kad niekas negali būti nuteistas už veiksmus, kurie pagal galiojusius jų įvykdymo momentu valstybės vidaus įstatymus arba tarptautinę teisę nebuvo laikomi nusiakalimais. Strasbūro teismo

nurodymu buvusiam KGB karininkui turėjo sumokėti 10 tūkst. eurų turtinės žalos atlyginimą ir 2,4 tūkst. eurų bylinėjimosi išlaidų. Tokį sprendimą 2015 m. palaikė 9 teisėjai, o 8 balsavo prieš.

LGGRTC gen. direktorė Birutė Burauskaitė sako, kad naujuoju sprendimu Strasbūras ištaisė 2015 m. padarytą klaidą. „Tai labai džiugi žinia Lietuvai. Ypač džiugu, kad Strasbūro teismas pagaliau įvertino partizanų kovą ir jų naikinimą taip, kaip vertina Lietuva, mūsų teisinė sistema. Strasbūro teismas šia nutartimi ištaisė ankstesnę savo nutartį byloje „Vasiliauskas prieš Lietuvą“.

Esminis skirtumas tarp šių bylų yra tas, kad 2015 m. teisme partizanai buvo įvardijami kaip politinė grupė, o 2019 m. teisme – kaip nacionalinė grupė, kovojusi prieš tautos naikinimą. Čia jau yra visai kitas teisinis pagrindas, todėl ir kitoks teismo sprendimas. Mes žinome, kad partizanai buvo įvairių politinių pažiūrų, skirtingų ideologijų, juos vienijo Lietuvos nepriklausomybės siekis, todėl jie iš tiesų atstovavo ne ideologiją, o lietuvių tautą. Todėl ir LR Seimas 1949 m. partizanų vadų suvažiavime priimtą deklaraciją, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaraciją, pripažino Lietuvos valstybės teisės aktu“, – sako B. Burauskaitė. **genocid.lt**

Į NATO PAJĖGŲ EUROPOJE VADO POSTĄ SIŪLOMAS JAV GENEROLAS

Todas Woltersas.

af.mil

Į NATO pajėgų Europoje vado pareigas kovo 15 d. buvo pasiūlytas JAV aviacijos pajėgų generolas Todas Woltersas (Tod D. Wolters), paskelbė Aljansas.

NATO kariniais vadovais visada skiriami amerikiečiai, tad T. Wolterso kandidatūrą iškėlė JAV laikinasis gynybos sekretorius Patrickas

Shanahanas.

„Šiaurės Atlanto Taryba patvirtino kandidatūrą“, – paskelbė Aljansas pridurdamas, kad ji vis dar turi būti patvirtinta pagal JAV procedūras.

Generolas T. Woltersas šiuo metu vadovauja JAV aviacijos pajėgoms Europoje, JAV aviacijos pajėgoms Afrikoje ir NATO aviacijos pajėgoms.

Jis yra buvęs naikintuvo pilotas, dalyvavęs keturiuose amerikiečių operacijose Irake: „Desert Storm“, „Southern Watch“, „Iraqi Freedom“ and „Enduring Freedom“.

T. Woltersas oficialiai pakeis NATO pajėgų Europoje vadą Curtisą Scaparrotti per ceremoniją, kuri artimiausiomis savaitėmis bus surengta NATO būstinėje Belgijos Monso mieste. **LRT**

REFERENDUMAS DĖL LIETUVOS PILIETYBĖS IŠSAUGOJIMO

2019 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė nutarimą, kad referendumas dėl pilietybės išsaugojimo **vyks 2019 m. gegužės 12 d. kartu su Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimais.**

Atskiros registracijos balsuoti referendumuose nebus. Piliečiai, kurie jau užsiregistravo balsuoti Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose, bus įtraukti į sąrašus rinkėjų, balsuosiančių referendume.

Rinkėjai, kurie dar registruosis balsuoti rinkimuose, matys atnaujintą informaciją dėl balsavimo referendume.

Ar jau užsiregistravote balsavimui užsienyje?

Kaip tai padaryti? <https://www.rinkejopuolapis.lt>

Daugiau informacijos apie balsavimą užsienyje <https://keliauk.urm.lt>

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Vilniuje Liudvinavo rinkimų apylinkėje sulaukylas Lietuvos laisvės sąjungos (liberalų) deleguotas rinkimų komisijos narys **Romas Pališaitis**. Tai žiniasklaidai patvirtino šios apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas Algimantas Kalinauskas. Vyriausioji rinkimų komisija teigia, kad rinkimų agitacijos draudimas įsigaliojo kovo 16 d., šeštadienio naktį ir galiojo iki kovo 17 d., sekmadienio 8 val. vak. Jo metu buvo draudžiama ne tik savivaldos rinkimų, bet ir artėjančių prezidento bei Europos Parlamento rinkimų ir referendumų agitacija bei nauja agitacija socialiniuose tinkluose.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė sako pasitikinti generalliniu prokuroru **Evaldu Pašiliu** ir jo pateiktais paaiškinimais dėl savo dukros krikštėvio paskyrimo į pareigas Panevėžio apylinkės prokuratūroje. Naujienų portalas 15min.lt pranešė, kad savo dukros krikštėvį J. Gelumauską į aukštas pareigas generalinis prokuroras paskyrė nepaisydamas, jog šis kandidatas atrankos komisijoje surinko mažiausiai balų. Anot E. Pašilio, J. Gelumausko kandidatūrą palankiai įvertino ir atrankos komisija. Be to, J. Gelumauskas paskirtas ne į aukštesnes, o į lygiavertes pareigas.

Šiomet, kaip ir kiekvienais metais, Vilnius vėl šventė Švento Patriko dieną. Airijos globėjo Šv. Patriko dienos proga aštuntus metus iš eilės Užupyje vyko šventinės iškilmės, kurių kulminacija – žaliai nusidažiusi Vilnelė. Užupyje taip pat skambėjo gyva airiška muzika ir šokiai. Susirinkusieji taip pat buvo pasipuošę žalios bei oranžinės spalvos akcentais.

Teisėjų ir advokatų korupcijos byloje suimtą advokatą **Drautį Zagrecką** prokuratūra toliau prašo laikyti už grotų. Vasario pabaigoje jis suimtas mėnesiui. Kaltinimų korupcija sulaukęs žinomas advokatas D. Zagreckas dalyvavo garsiose bylose, dėl jo suėmimo pastaruoju metu nebuvo nagrinėjamos bylos teismuose.

Lietuvos valdžia žada ieškoti papildomo finansavimo dėl „Brexit’o“ į Lietuvą grįžtančių emigrantų vaikams mokyti. Šie vaikai būtų daugiau mokomi lietuvių kalbos, jų žinios būtų išlyginamos su Lietuvoje besimokančiais bendraamžiais. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos duomenimis, vidutiniškai vieno mokinio ugdymui per metus skiriama 1524 eurai, atvykusiems iš užsienio papildomai skiriami 459 eurai.

Vidaus reikalų ministras pranešė, kad bažnyčioje surengs policijos vadovybės ir ją kritikuojančių pareigūnų profsąjungų susitikimą. Šis susitikimas vyks ministerijai priklausančioje Vilniaus Švč. Mergelės Marijos Ramintojos bažnyčioje sostinės centre. Profsąjungų vadovai kritikavo policijos vadovybę dėl socialinio dialogo stokos, pareigūnų darbo užmokesčio, vertinimo ir motyvacinės sistemos problemų, brangių generalinio komisaro Lino Perno komandiruočių.

Vasario mėnesį į Lietuvą atvyko daugiau žmonių nei emigravo iš šalies, paskelbė Statistikos departamentas. Šiomet vasario mėnesį į Lietuvą atvyko 3225 žmonės, iš kurių 1907 – Lietuvos piliečiai, išvyko – 2924 žmonės, tarp kurių – 2466 Lietuvos piliečiai. Sausį migracijos balansas buvo neigiamas. Pernai teigiamas migracijos balansas buvo keturis mėnesius – balandį, gegužę, birželį ir gruodį.

Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) nusprendė, kad kovo 2 ir 3 dienomis, kai Lietuvoje galiojo politinės agitacijos draudimas, per Kaziuko mugę Vilniuje ir Klaipėdoje renkant parašus už prezidento posto siekiantį **Arvydą Juozaitį** buvo pažeistas Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymas. Tokiai išvada komisija pritarė vienbalsiai. Tačiau dėl sankcijų už pažeidimą nuomonės išsiskyrė. Visgi aštuoniems balsavus „už“ ir keturiems susilaikius, komisija priėmė sprendimą, kad atsakingiems asmenims už įstatymo pažeidimą turi būti taikoma administracinė atsakomybė.

Klaipėdoje studijavęs Indijos pilietis, gavęs diplomą, po pusmečio Klaipėdos universitetą (KU) padavė į teismą ir siekia atgauti už studijas sumokėtus pinigus. Tačiau skundą padavęs studentas pats sau kiša pagalius į ratus – į teismą neatvyko, o advokato nepasamdė, tad teismas bylos nagrinėti negali. Tokia byla uostamiestyje pirma. 4,8 tūkstančio eurų iš universiteto reikalaujantis indų tautybės **Myilsamy Murugasamy** nurodo, kad toks reikalavimas yra už gautas nekokybiškas studijas. Vyras Lietuvoje studijavo dvejus metus.

Praėjusiais metais Lietuvoje užfiksuotas mažesnis santuokų, bet didesnis ištuokų skaičius. Statistikos departamento duomenimis, praėjusiais metais buvo įregistruota 19,7 tūkst. santuokų ir 8,6 tūkst. ištuokų. Santuokų skaičius, palyginti su 2017 m., sumažėjo 1,5 tūkst. (7 proc.), ištuokų padidėjo 122 (1 proc.). Pernai 100-ai santuokų teko 43,8 ištuokos (2017 m. - 40,2).

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTAS PASKELBĖ VETO, KAD UŽSITIKRINTŲ PASIENIO SIENOS FINANSAVIMĄ

JAV prezidentas Donaldas Trampas Ovaliajame kabinete.

Reuters

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) kovo 15 d. pirmą kart per savo kadenciją paskelbė veto, kad apeitų Kongreso nepritimą jo užmojams užsitikrinti finansavimą iš nepaprastosios padėties fondų, siekiant pastatyti daugiau tvorų palei JAV ir Meksikos sieną.

Ovaliajame kabinete D. Trampas pareiškė, kad didžiulioji pasirašydamas šį veto.

Kovo 14 d. prezidentas patyrė apmaudų pralaimėjimą, kai senatoriai, įskaitant kai kuriuos respublikonus, nubalsavo blokuoti D. Trampo paskelbtą nepaprastąją padėtį prie sienos su Meksika.

Apsuptas teisėsaugos pareigūnų, aukšto rango padėjėjų ir žmonių, netekusių artimųjų dėl atvykėlių nusikalstamumo, D. Trampas sakė, kad šis veto patvirtina jo teisę gauti lėšų be Kongreso pritarimo, siekiant „ginti visų amerikiečių saugumą“.

„Neteisėtų atvykėlių masinis brovimasis... turi baig-

tis, – pareiškė jis. – Žmonės nekenčia žodžio „invazija“, bet tai yra būtent tai... Mūsų imigracijos sistema išsitempusi už lūžio taško.“

Paskelbęs nepaprastąją padėtį D. Trampas gali iš kitų šaltinių nukreipti lėšų pasienio sienų statyboms net ir negavęs Kongreso pritarimo.

Oponentai, kaltinantys D. Trampą piktnaudžiaujant savo galiomis ir per daug sureikšminant padėtį pasienyje, dabar gali apskųsti prezidento žingsnį teismuose, kad išaldytų nepaprastosios padėties paskelbimą.

Atstovų Rūmų pirmininkė demokratė Nancy Pelosi, kovos su prezidento planais atsitverti nuo Meksikos lyderė, pareiškė, kad naujausias D. Trampo žingsnis yra „neteisėtas valdžios užgrobinimas“.

„Prezidentas pasirinko toliau nepaisyti konstitucijos, Kongreso ir Amerikos žmonių valios“, – sakoma jos pranešime.

N. Pelosi paskelbė, kad kovo 26-ąją bus mėginama at-

šaukti prezidento veto. Tačiau mažai tikėtina, kad tai pavyks pasiekti, nes bus reikalinga dviejų trečdalių balsų dauguma abiejuose Kongreso rūmuose.

D. Trampas sienos apsaugą padarė vienu iš pagrindinių vidaus politikos klausimų ir sakė, kad ši tema išliks vienas jo programos prioritetų per 2020 metų perrinkimo kampaniją.

Nors prie pietinės sienos pastaruoju metu labai padaugėjo atvykstančių šeimų su vaikais, bendras priimamų žmonių skaičius yra reikšmingai sumažėjęs, palyginus su padėtimi maždaug prieš dešimtmetį.

Dauguma respublikonų palaiko D. Trampo nuostatą, kad padėtis pasienyje yra menkai valdoma. Vis dėlto ketvirtadienį kai kurie respublikonų senatoriai prisidėjo prie oponentų, supykę dėl, jų nuomone, D. Trampo netinkamo naudojimosi įgaliojimais naudoti išdo lėšas, nes šią sritį turėtų valdyti įstatymų leidėjai. **LRT**

„BREXIT“ IŠSTOJIMO ŠALININKAI PROTESTUOJA PRIEŠ JŲ SVAJONĖS IŠDAVIMĄ

Iškilus realiai galimybei, kad Jungtinės Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos bus atidėtas, kai kurie „Brexit“ šalininkai baiminasi, kad jų svajonė miršta.

Vis dėlto jie neketina pasiduoti be kovos ar bent jau ilgos kelionės: buvusio JK nepriklausomybės partijos (UKIP) lyderio Nigelo Farage’o (Naidželo Faradžo) vadovaujami ištikimi „Brexit“ šalininkai kovo 16 d. išsirengė į dviejų savaitių žygį „*Leave Means Leave*“ („Išstoti reiškia išstoti“) iš Anglijos šiaurės rytų į Londoną.

Žygio dalyviai, kurie kaltina politikus „išduodant žmo-

nių valią“, planuoja kovo 29 dieną, kai šalis turėjo išstoti iš ES, pasiekti parlamentą sostinėje.

Šiuo metu nepanašu, kad JK išstos kovo 29-ąją; britų politikams nesutariant dėl išstojimo sąlygų parlamentas ketvirtadienį nubalsavo už tai, kad būtų siekiama išstojimą atidėti bent iki birželio 30-osios.

„Jei matėte, kas vyko parlamente šią savaitę, (aišku), kad mes visai galime neišstoti iš ES, – sakė N. Farage’as, kuris prie protesto prisidėjo apsirengęs pasivaikščiojimui kaime tinkamais drabužiais. – Jei politikai galvoja, kad

gali lipti per mus, mes žygiuosime atgal ir pasakysime jiems, kad jie negali (to daryti).“

100–200 „Brexit“ šalininkų, drėgną ir šaltą dieną pradėjusiems žygi, aklavietė parlamente yra įrodymas, kad britų politikai neketina nutraukti šalies ryšių su ES.

Kaip ir daugelis dalykų, susijusių su JK išstojimu iš bloko, „Brexit“ žygis klostėsi ne visai pagal planą. Protestuotojai per šaltą lietu chaotiškai patraukė purvinu Šiaurės jūros pakrantės taku Sanderlande. Miestas, kuriame anksčiau buvo statomi laivai, yra 435 km į šiaurę nuo Londono. **delfi.lt**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerų kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SOVIETINĖS LIAUDIES KŪRIMAS

Gali priversti idiotą apeiti Žemės rutulį, bet visvien jam neįrodysi, kad Žemė yra apvali – tokia mintis kyla pabendraurus su „koku nors“ neįveikiamu „kokios nors“ partijos gerbėju. Jam gali nors kuolą ant galvos tašyti, rodydamas į akivaizdžias nesąmones, bet nepadės niekas. Ypač tai būdinga „valstiečių – žaliųjų“ šalininkams, nematantiems akivaizdaus politinio regreso: iš vakarietiškos demokratijos principais grįstos visuomenės – į sovietinio mentaliteto „liaudį“. Ne veltui sakoma, kad kiekvienai kvailystei įvykti reikalinga kritinė masė. Klausimas tik vienas – ar tą masę turi sudaryti protingų žmonių skaičius, ar kvailų? Nes dažnai būna, jog tas kvailystes iškrečia iš pažiūros protingi žmonės, turintys gerų ketinimų!

Bet gal čia ir yra esmė to, ką mes vadinome „tarybine liaudimi“? Visi matė, kad komunistų partijos vadas L. I. Brežnevas nupežęs, bet visvien plojo susižavėję, šiam vos ne vos išstėjęs šabloniškus žodžius. Ir šiandien tie patys žmonės rypuoja, kad „prie ruso buvo geriau“ (bet nepastebėjau tarp jų nė vieno, kuris būtų pasilikęs „prie ruso“ – visi puolė prie vakarietiško gyvenimo gerovės!).

Taigi, sovietmetis skiepijo „liaudies“ konstruklą – kad eiliniai žmonės įtikėtų, esą liaudis viską sprendžia. Žinoma, sovietų ideologai perlenkė lazda – labai jau ryškus skirtumas buvo tarp eilinių mirtingųjų sovietinių žmogelių, sudarančių „liaudį“, ir komunistinės nomenklatūros, iš esmės gyvenančios uždaramame nomenklatūrinės gerovės pasaulyje. Beje, tai irgi viena iš priežasčių, kodėl žlugo Sovietų Sąjunga.

Tačiau daugelio galvose pasiliko „viską sprendžiančios liaudies“ mentalitetas. Ir, savaime aišku, priešprieša „elitui“, kurį komunistiniai ideologai, be abejo, tapatino tik su „supuvusių Vakarų“ buržuazija. (Nors dar Antikos filosofai kalbėjo, kad liaudis kratosi valstybės valdymo naštos, tačiau nori, kad elitas ją valdytų teisingai. Trumpiau tariant, Antikos laikų liaudis buvo išmintingesnė...) Savo ruožtu prisiminkime ir kokią mentalitetą Maskvoje sėdinčios kompartijos galvos konstravo mums, lietuviams – ogi mes turėjome būti taiki žemdirbių tauta, kurios visa istorija – žemės arimas. Na, dar beldimas į medžius prašant miško dvasių ir dievų malonės. Jokių didžiųjų kovų už valstybingumą, jokių nepriklausomos tautos ambicijų, o jei ir buvo kokios kovos, tai tik su kryžiuočiais, kurie, savaime aišku, simbolizavo Bažnyčią ir Vakarus. Gal neįtikėtina, bet tuo patikėjusių žmonių buvo.

Ar ne sovietinės liaudies konstruklą šiandien nepriklausomoje Lietuvoje bando diegti ir R. Karbauskio „valstiečių-žaliųjų sąjunga“, nusitaikiusi į provincijos gyventojų sluoksnius, sudarančius didesnę rinkėjų dalį? Žmonėms peršama „liaudies“ idėja maskuojama „tautiniiais drabužiais“, atseit „baltiškėmis“ pagoniškomis tradicijomis. Bet ir čia prašau nama... Kur jūs matėte lietuvių valstietį, kuris nenusiimtų kepurės pro šalį einant valstybės Prezidentui? Juk tai pagarbos ženklas! Pagarbos, o ne nuolankumo, kaip bandoma įteigti. Atsakyti, deja, teks teigiamai – matėme tokį vaizdą per Kovo 11-osios minėjimą istorinėje Seimo salėje, kur, einant pro šalį Prezidentei Daliai Grybauskaitėi, ją „pagerbė“ „valstiečių-

RUSIJOS GENEROLO KALBA PATVIRTINA – NETRADICINĖS GRĖSMĖS VAKARAMS TIK DIDĖS

Geopolitinei konfrontacijai tarp Vakarų ir Rusijos nemažėjant, tačiau konvencinio karinio konflikto tikimybei išliekant sąlyginai mažai, auga nekonvencinių veiksmų keliamos grėsmės. Vakaruose ši reiškinį bandoma geriau suprasti, pasitelkus hibridinių grėsmių koncepciją. Tuo pačiu Rusija, kurios nuomone tai Vakarai yra agresyvūs ir keliantys grėsmę, taip pat svarsto, kaip spręsti jai kylančius iššūkius.

Tuo tikslu nors ir labai daug naujo nepasakiusi, tačiau ši bei tą atskleidusi Rusijos generalinio štabo viršininko Valerijaus Gerasimovo kalba, sakytą mėnesio pradžioje vykusioje kasmetinėje karo mokslų akademijos konferencijoje. Ji dar kartą patvirtino, jog siekdama savo interesų įtvirtinimo Maskva ir toliau aktyviai naudos asimetrines arba hibridines įtakos priemones.

Reikia atkreipti dėmesį į žodyno svarbą. Vakaruose įsitvirtinusi hibridinių grėsmių sąvoka visų pirma siekia paaiškinti demokratinėms valstybėms kylančius iššūkius, kai koordinuotais veiksmais bandoma pakenkti jų institucijų ar visuomenių funkcionavimui. Hibridinis karas šiame kontekste yra krašutinė forma, kai vyksta kariniai veiksmai, tačiau karas tarp dviejų valstybių nėra paskelbtas. Karas Rytų Ukrainoje yra geriausias to pavyzdys, tačiau kariavimas tokiu būdu toli gražu nėra naujas veiksmas.

Vis dėlto hibridinio karo koncepcija nėra siejama konkrečiai su Rusija ir gali būti priskiriama bet kokiam priešiškam veikiančiam tarptautinių santykių veikėjui. Manoma, kad autoritariniams režimams tai gali tapti pagrindine kariavimo forma, mat tokiu būdu veikiama pilkojoje zonoje ir apeinami tarptautinės teisės bei bendruomenės nustatyti suvaržymai.

Tačiau Rusijoje hibridinio

karo sąvoka apverčiama aukštytin kojomis ir teigiama, kad tai yra būtent Vakaruose kuriamas planas pavergti ar susilpninti Rusiją. Garsiojoje generolo V. Gerasimovo kalboje, pasakytoje 2013 m., buvo plačiai išdėstytas jo požiūris į tai, kaip nekonvencinės ir konvencinės karinės priemonės gali būti derinamos konfliktuose, tačiau nepateikdamas konkrečių pavyzdžių jis paliko daug vietos interpretacijai – ar tai Rusijos požiūris į tai, kaip kariauti, ar nuo ko saugotis?

Yra ir taip, ir taip. Šiais metais generolas V. Gerasimovas, nenukrypdamas nuo šiandieninio Kremliaus naratyvo, kalbėjo apie agresyvią Jungtinių Amerikos Valstijų politiką, kuria neva siekiama nuversti kai kurių užsienio valstybių vyriausybes. Tam, anot jo, Vašingtonas vysto platų naujų pajėgumų arsenalą, kuris grasiną ir Rusijai.

Tačiau daugiau dėmesio kalboje buvo skiriama aptarti pačios Rusijos gebėjimus siekti savo strateginių tikslų bei koks tame vaidmuo tenka kariuomenei. Atsakas į neva agresyvią JAV politiką, anot generolo, turi būti „išankstinis grėsmių nacionaliniam saugumui neutralizavimas“. Tai reiškia, kad Kremliaus supratimu savo interesams ginti galima naudoti ir aktyvias priemones. Kitaip tariant, geopolitinė konfrontacija nemažės, nes „aktyvi“ Kremliaus gynyba yra grėsmė mums.

Šių metų kalboje daug dėmesio skirta įvertinti Rusijos intervencijos Sirijoje pamokas. Viena pagrindinių išvadų, kad „ribotų veiksmų strategija“, kaip ją pavadino generolas V. Gerasimovas, Sirijoje pasitvirtino sėkmės istorija. Todėl ten išmoktos pamokos turi būti naudojamos vystant Rusijos pajėgumus ir Kremlui siekiant apginti savo interesus už Rusijos sienų.

Tai apima ne tik karinės strategijos aspektus, tokius kaip savarankiškų ir ypač mo-

bilių kovinių grupių kūrimą, išankstinį vadovavimo bei ap rūpinimo sistemų parengimą, gebėjimą slapta tas pajėgas dislokuoti. Vienas kertinių „ribotų veiksmų strategijos“ atributų – dominuoti ir laimėti informacinėje erdvėje. Kad Rusijoje požiūris į informaciją yra ypač militarizuotas liudija dar 2015 metų šalies gynybos ministro Sergejaus Šoigu pasakymas, kad kamera, nuotrauka ir informacija yra „dar vienos ginkluotosios pajėgos“.

Praėjusių metų gruodį Vladimiras Putinas įsakė parengti naują karinę doktriną, todėl labai tikėtina, kad šių metų generolo Valerijaus Gerasimovo kalboje išsakytas požiūris gali tapti naujosios doktrinos pagrindu. Rusija ir toliau stiprins savo konvencinius pajėgumus, tačiau paraleliai vis didesnis dėmesys bus skiriamas ir gebėjimui kariauti asimetriniu būdu arba pilkojoje zonoje bei tokiu būdu siekti savo strateginių tikslų.

Todėl nors neretai hibridinių grėsmių koncepcija susilaukia skepsio, šiuo metu Vakaruose vykstantis hibridinių grėsmių ir karo apmąstymas bei priemonių joms atremti kūrimas yra teisinga ir būtina kryptis.

Vytautas Keršanskas politologas, Helsinkyje veikiančio Europos atsparumo hibridinėms grėsmėms kompetencijos centro (Hybrid CoE) Hibridinių įtakų programos direktoriaus pavaduotojas

UKRAINA PRIEŠ PREZIDENTO RINKIMUS RENGIA SI ATREMTI RUSŲ PROGRAMIŠIŲ ATAKAS

Ukrainos saugumo tarnybos SBU būstinėje daugiau nei dešimt vietos ir Vakarų saugumo ekspertų keliuose dideliuose ekranuose stebi simuliuotą kibernetinę ataką iš užsienio. Vyksta pasirėngimas kovo 31-ąją šalyje įvyksiantiems itin svarbiems prezidento rinkimams.

Bendrų Europos Sąjungos (ES) ir Ukrainos kibernetinio saugumo pratybų metu vakariečiai apsimeta programišiais, puolančiais šalies vyriausiąją rinkimų komisiją, o ukrainiečiai siekia juos neutralizuoti.

Kijeve surengtose pratybose dalyvavo apie šimtą ekspertų. Šie mokymai – viena iš priemonių, siekiant užkirsti kelią Rusijos kišimuisi į prezidento rinkimus. Rusija kaltinama kišimusi į rinkimus Jungtinėse Valstijose bei ES.

LRT

žaliųjų” vyriausybės narys A. Veryga, nesuprantantis, kad su kepure nemandagu būti ne tik bažnyčioje, bet ir valstybės vadovo akivaizdoje. Va tau ir „valstietis“... Greičiau proletaras iš Michailo Bulgakovo apsakymo „Šuns širdis“! Problema ne tik tas vienas žmogus su kepure – gi šalia būta kitų vyrų, kurie galejo bakstelti alkūne – „ei, vyrio ke, nusiimk kepurę prieš damą!“. Kur tau!

Turbūt supratote, kad esmė ne kepurės kilnojimas. Esmė – požiūris į valstybės institucijas ir tradicijas. Mandagumo, pagarbos ir pan. Juk už visų šių dalykų stovi santarvė, kuri, kaip žinote, yra tautos stiprybės pamatas. Net iš tolo nepanašu, kad R. Karbauskio „valstiečiams-žaliesiems“ tai rūpėtų. Jie dar net nepradėję Seimo pavasario sesijos pareiškė, jog jiems dirbti trukdys „opozicija ir Prezidentė“. Suprask – va kas yra „liaudies priešai“!

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS PREZIDENTĖS VIZITO PENSILVANIJOJE METU – DĖMESYS LIETUVOS IR JAV KARINIAM BENDRADARBIAVIMUI

Darbo vizito į Jungtines Amerikos Valstijas išvykusi Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė apsilankė Pensilvanijos nacionalinės gvardijos vadovietėje ir susitiko su jos vadu generolu majoru Anthony J. Carrelli. Prezidentę Pensilvanijoje lydėjo ambasadorius Rolandas Kriščiūnas ir gynybos atašė pulkininkas Alvydas Šiuparis.

Susitikime aptartas Lietuvos ir JAV karinis bendradarbiavimas, Lietuvos kariuomenės ir Pensilvanijos nacionalinės gvardijos partnerystė.

Šalies vadovė pabrėžė, jog JAV yra strateginė Lietuvos saugumo partnerė, kurios buvimas reiškia papildomas regiono saugumo garantijas. Prezidentė padėkojo nacionalinės gvardijos kariams už sėkmingą 25 metų bendradarbiavimą su Lietuvos kariuomene. Tvirtus šios gvardijos ry-

šius su Lietuva demonstruoja ir nuolatinis jos karių dalyvavimas mūsų šalyje vykstančiose pratybose, kurių metu JAV karinės pajėgos realiai dalyvauja krašto gynyboje.

Lietuvai aktualu, kad Pensilvanijos nacionalinės gvardijos kariai aktyviai įsitrauktų į bendras pratybas kartu su NATO batalionais mūsų šalyje bei Lenkijoje ir taip prisidėtų užtikrinant Suvalkų koridoriaus apginamumą.

Tai taip pat stiprias kibernetines pajėgas turinti gvardija, kuri domisi galimybe dalyvauti Kaune steigiamo regioninio saugumo centro veikloje. Jos ekspertai savo žiniomis ir patirtimi ketina prisidėti užtikrinant Lietuvos kibernetinį saugumą.

Pensilvanijos nacionalinė gvardija aktyviai prisideda prie Lietuvos karininkų rengimo, pėstininkų kovos mašinų personalo apmokymo, mūsų

Pensilvanijos nacionalinės gvardijos vadovietėje. Iš kairės: Pensilvanijos nacionalinės gvardijos vadas generolas majoras Anthony J. Carrelli, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

šalies karinės infrastruktūros modernizavimo.

Lietuvą su Pensilvanijos nacionaline gvardija sieja ir

istorinės sąsajos. Šios gvardijos karininkas Samuelis J. Harrisas ir dar 19 JAV karininkų 1919 m. atvyko į Lietuvą

padėti kautis su bermontininkais. Dabar jo vardu pavadinta gatvė Aleksote, Kaune.

Prezidentės spaudos tarnyba

LIETUVOS AMBASADA SUBŪRĖ AMERIKOS LIETUVIŲ VERSLO ORGANIZACIJAS IR VERSLININKUS

Lietuvos ambasadoje Vašingtone susirinkę JAV lietuvių verslo organizacijų vadovai ir verslininkai tarėsi dėl glaudesnio bendradarbiavimo tarpusavyje. **LR URM**

Kovo 9 d., Lietuvos ambasadoje Vašingtone susirinkę JAV lietuvių verslo organizacijų vadovai ir verslininkai tarėsi dėl glaudesnio bendradarbiavimo tarpusavyje. „Lietuvos stiprybė- talentingi ir iniciatyvūs žmonės, kurie nevengia prisiminti atsakomybės ir įgyvendinti visai šaliai svarbių darbų. Jūsų dalyvavimas šiandien tai tik patvirtina- atėjo laikas Lietuvos verslui būti labiau matomam JAV rinkoje, o to galime pasiekti tik susitelkę ir būdami vieningi“- sveikindamas susirinkusius verslininkus sakė Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas.

Renginio metu bendradarbiavimo su JAV verslu patirtimi dalinosi JAV Pramonės ir prekybos rūmų, Tarptautinio privataus verslo centro bei Amerikos Lietuvos verslo tarybos vadovai. JAV Komercijos departamento atstovai papa-

sakoję apie bendradarbiavimo su JAV valstybinėmis institucijomis svarbą bei pristatę verslo skatinimo programas. Lietuvos prekybos tarybos vadovas pasidalino idėjomis apie tai, kaip verslas gali tapti aktyviu lietuvių bendruomenės JAV rėmėju.

Užsienio reikalų ministerijos Eksperto ir investicijų skatinimo skyriaus patarėjas Vidmantas Verbieckas skaitė pranešimą apie Lietuvos diplomatinę atstovybių indėlį į šalies ekonomikos vystymąsi. Globalios Lietuvos lyderių tinklo projektų vadovė Lina Dusevičienė pristatė GLL reikšmę Lietuvos ekonomikos vystymuisi. Lietuvos garbės generalinė konsulė Filadelfijoje Krista Bard pasidalino praktine patirtimi ir patarimais skatinant Lietuvos- JAV ekonominius ryšius ir Lietuvos prekių ir paslaugų

eksportą į JAV. Savo patirtimi taip pat dalinosi JAV veikiančios lietuvių verslo organizacijos- Laba.la, Baltijos prekybos rūmai, Baltnet, Vašingtono lietuvių profesionalų klubas.

Susitikimo dalyviai aptarė galimybes ateityje sukurti nuolat veikiantį koordinacinį mechanizmą, kurio pagalba būtų galima keistis informacija apie vykstančius renginius, dalintis idėjomis, kaip skatinti Lietuvos verslo skverbimąsi į JAV, siekti įkurti stiprią JAV veikiančią verslo organizaciją, kuri vienytų Lietuvos įmones, turinčias verslo interesų JAV, ir JAV jau veikiančius lietuviško verslo atstovus.

Į renginį ambasadoje susirinko Los Andže, San Franciske, Bostone, Čikagoje, Niujorke, Filadelfijoje, Baltimorėje, Hereforde, Vašingtone dirbantys verslininkai. **LR URM**

SUSITIKIMAS SU GLOBALIOS LIETUVOS VADOVAIS IR PILIETINĖS INICIATYVOS „MŪSŲ METAS DABAR“ ATSTOVAIS

Lietuvos ambasada kovo 6 dieną surengė Vašingtono, Baltimorės ir šių miestų apylinkėse gyvenančių lietuvių susitikimą su diasporos profesionalus vienijančio tinklo „Global Lithuanian Leaders“ projektų vadove Lina Dusevičiene ir Pasaulio lietuvių bendruomenės Ekonominio bendradarbiavimo komisijos pirmininku bei pilietinės iniciatyvos „Mūsų metas dabar“ vadovu Rimvydu Baltaduoniu.

Lietuvos ambasadorius Rolandas Kriščiūnas sveikindamas susirinkusius vakaro svečius padėkojo lietuvių bendruomenės nariams už jų aktyvumą ir paragino būti pilietiškais ir dar aktyviau įsitraukti į visuomeninę, ekonominę bei kultūrinę veiklą Lietuvoje. „Šie metai yra paskelbti Pasaulio lietuvių metais - tai yra mūsų visų metai, o kiekvienas iš mūsų, nesvarbu kur gyventume, esame svarbi dalis Lietuvos“, pažymėjo ambasadorius.

Globalios Lietuvos lyderių viena iš vadovių Lina Dusevičienė supažindino susirinkusius su užsienyje dirbančių lietuvių profesionalų tinklo, jungiančio daugiau nei 1700 profesionalų

47-iose pasaulio valstybėse, vykdomais projektais, kurie įgalina tinklo narius dalintis savo žiniomis, ryšiais ir patirtimi ir taip padėti Lietuvai veikti globaliu mastu ir koja kojon žengti su pasaulinės rinkos tendencijomis.

Gettysburg koledžo ekonomikos profesorius bei Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos vienas iš pirmininkų R. Baltaduonis pristatė Pasaulio lietuvių bendruomenės pilietinę iniciatyvą „Mūsų metas dabar“, kuria skatinama po visą pasaulį migruojančius lietuvius nepamiršti savo pilietinės pareigos ir aktyviai balsuoti artėjančiuose Lietuvos Respublikos Prezidento ir Europos parlamento rinkimuose bei planuojamame referendumo dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo. „Mūsų metas dabar“ tikslas – pateikti informaciją apie tai, kaip tapti rinkėju, balsavimo procesą, kandidatus ir jų rinkimines programas.

Ambasados darbuotojai renginio metu informavo apie artėjančių rinkimų organizavimą diplomatinėse atstovybėse, atsakė į iškilusius klausimus. **LR URM**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

LIETUVOS PREZIDENTĖ SUKRITIKAVO ŠALIES PREMJERO PASISAKYMUS

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė kovo 17 d., sekmadienį pareiškė, kad premjero Sauliaus Skvernelio pasiūlymas Baltarusijai dėl Astravo atominės elektrinės yra antikonstitucinis, nes pagrindiniame šalies įstatyme svarbiausi užsienio politikos klausimai priskirti spręsti prezidentui.

„Konstitucija numato, kad sprendimus priima tik prezidentas, užsienio politika vykdoma kartu su Vyriausybe. Tai kadangi nebuvo derinta ši tema, o tai yra strateginis užsienio politikos tikslas, manau, kad tai antikonstitucinis veiksmas”, – žurnalistams Vilniuje sakė šalies vadovė.

Premjeras S. Skvernelis pasiūlė Baltarusijai Astrave statyti ne atominę, o dujų jėgainę, ir joje naudoti per Klaipėdą tiekiamas dujas.

Konstitucija numato, kad prezidentas „sprendžia pagrindinius užsienio politikos klausimus ir kartu su vyriausybe vykdo užsienio politiką”.

Lietuvos valdžia teigia, kad Astravo atominė elektrinė statoma pažeidžiant saugumo reikalavimus. Baltarusija šiuos

kaltinimus atmeta.

Lietuva anksčiau siekė sustabdyti projektą, inicijuodama elektros importo embargą, bet nesulaukė kitų Europos šalių ir institucijų paramos.

Pirmąjį jėgainės reaktorių baltarusiai žada paleisti šiemet, antrąjį – kitąmet.

Į rinkimus atvykusi prezidentė pakomentavo ir premjero žodžius apie latvius, ištartus penktadienį vizito Lazdijuose metu.

Prezidentė, vertindama ministro pirmininko S. Skvernelio pasisakymus apie užsienio politiką, sako, jog reikia didelių sugebėjimų daryti tokią tarptautinę gėdą.

„Paskutiniu metu sugebėta grįžti iš Izraelio komandiruotės su protesto nota iš Palestinos. Sugebėta pasakyti kai ką apie artimiausius kaimynus. Reikia didelių sugebėjimų iš premjero pusės daryti tokią tarptautinę gėdą”, – žurnalistams sekmadienį sakė D. Grybauskaitė.

LRT.lt primena, kad kovo 15 d., penktadienį Lazdijuose viešėjęs į prezidento postą kandidatuojantis ministras pirmininkas S. Skvernelis iš-

Lietuvos vadovai Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjime, trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremonijoje Nepriklausomybės aikštėje.

LRV

sakė nuomonę apie latvius. „Latviai, estai, atrodo, visiškai būtų mūsų broliai, bet taip nėra. Jeigu kalbėti apie tą pačią Latviją, tai yra vienas iš mūsų didžiausių ekonomikos plotmėj konkurentų”, – susitikime kalbėjo S. Skvernelis.

Pats S. Skvernelis vėliau

savo „Facebook” paskyroje teigė, kad LRT.lt pateikta citata yra netiksli. Nors kartu ir tvirtino, kad su Latvija ekonomikos srityje yra konkurentai.

ELTA primena, kad viešos kritikos ir Palestinos notos vyriausybės vadovas susilaukė dėl savo vizito į Izraelį. Palestina pa-

sipiktino tuo, kad S. Skvernelio vizito Izraelyje metu jis taip ir neapsilankė Palestinoje, taip pat, kad S. Skvernelį vizito Rytų Jeruzalėje metu lydėjo Izraelio ambasadorius. Pasak Palestinos, taip Lietuva pažeidė tarptautinės teisės normas ir bendrą Europos Sąjungos politiką. **LRT, ELTA**

PADĖKA TAUTINĖMS BENDRIJOMS UŽ VISOKERIOPĄ PARAMĄ LIETUVOS VALSTYBEI

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis su Tautinių bendrijų tarybos atstovais.

LRV

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienos proga Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis susitiko su Tautinių bendrijų tarybos atstovais.

Susitikimo pradžioje prem-

jas pasidžiaugė reikšmingu susitikimu su Tautinių bendrijų taryba, kuri jungia žmones, kalbančius įvairiomis kalbomis, puoselėjančius savąsias tradicijas ir papročius, tačiau

visus vienija bendra Tėvynė – Lietuva. Lietuvos piliečių didžiausios pagarbos nusipelnė kitų tautų atstovai, aktyviai įsijungę į Lietuvos Sąjūdžio veiklą ir jo organizuotas pi-

lietines akcijas – mitingus, Baltijos kelią.

„Man didžiulė garbė, kad šiandien kartu su mumis dalyvauja kai kurie tų įvykių liudininkai ir iniciatoriai. Šiuo labai svarbiu ir lemtingu Lietuvai laikotarpiu tautinių bendrijų atstovai konkrečiais darbais ir poelgiais aiškiai parodė, kad remia Nepriklausomybės atkūrimą ir su mūsų valstybe sieja savo tolesnę ateitį. Dėkoju už Tautinių bendrijų tarybos visokeriopą paramą atkurta valstybei, už visų tautybių Lietuvos piliečių telkimą, siekiant kurti bei stiprinti demokratinę ir pilietinę visuomenę”- sakė premjeras.

Lietuvos Vyriausybės vadovas taip pat padėkojo tautinių bendrijų atstovams už jų pastangas, kad Lietuva grįžtų į Europos laisvų ir demokratinų valstybių šeimą, už aktyvų palaikymą, Lietuvai stojant į Europos Sąjungą ir NATO.

Pasak S. Skvernelio, Tautinių bendrijų taryba, atstovaujanti Lietuvos tautinėms

bendrijoms, puikiai suvokė savo pilietinę atsakomybę ir įvairių tautybių piliečių siekį gyventi saugioje ir klestinčioje Lietuvoje, ir tai labai prisidėjo prie daugiatautės ir daugiakultūros visuomenės santykių harmonizavimo.

Ministras Pirmininkas nuoširdžiai pasveikino visas Lietuvos tautines bendrijas su Nepriklausomybės atkūrimo 29-osiomis metinėmis ir palinkėjo toliau išlaikyti vienybę, tarpusavio pagarbą, kurti visuomenę, grįstą bendro likimo jausmu, elgesio ir moralės normomis, pilietiškumu, solidarumu. Anot premjero, Vyriausybė toliau rūpinsis tautinių bendrijų kultūrinės saviraiškos skatinimu ir padarys viską, kad Lietuvoje būtų gera gyventi visiems jos žmonėms.

Tautinių bendrijų tarybos pirmininkė Gunta Rone pakvietė S. Skvernelį apsilankyti Tautinių bendrijų namuose, premjeras pažadėjo atvykti ir aptarti įvairius darbinius klausimus. **LRV**

UNICEF ĮSPĖJA DĖL „APLAIDUMO” KOVOJE SU TYMAIS

Visame pasaulyje daugėjant susirgimų tymais, JT Vaikų fondas (UNICEF) įspėjo dėl „aplaidumo” kovojant su liga. Trys ketvirtadaliai ligos padaugėjimo atvejų užregistruota tik dešimtyje valstybių, tarp jų - Prancūzijoje. Ypač smarkiai susirgimų skaičius išaugo Ukrainoje, Filipinuose ir Brazilijoje. Iš viso 98 šalys pranešė apie išaugusį susirgi-

mų tymais skaičių.

Ukrainoje, pavyzdžiui, pernai fiksuota 35 120 ligos atvejų, ir tai yra 30 000 daugiau nei 2017-aisiais. Brazilijoje susirgimų būta 10 262. Metais anksčiau šioje Pietų Amerikos šalyje nebuvo užfiksuota nė vieno tymų atvejo. Prancūzijoje tymais susirgo 2 269 asmenys.

„Tai raginimas pabusti, –

sakė UNICEF vykdančioji direktorė Henrietta Fore. – Mes turime saugią, efektyvią ir pigią vakciną prieš labai užkrečiamą ligą – vakciną, kuri per praėjusius du dešimtmečius kasmet išgelbėjo po beveik milijoną gyvybių”. Ji įspėjo dėl „pragaištingų padarinių” vaikams, jei pasaulio bendruomenė nereaguos į didėjančią susirgimų tymais skaičių.

INFORMACINIS KARAS

Dar prieš keletą metų terminas „fake news” (liet. – netikros naujienos) nebuvo itin plačiai vartojamas. Tačiau Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu tapus Donaldui Trampui (Donald Trump) du trumpi žodžiai pasiklido po visą pasaulį. Nors frazė išpopuliarino JAV prezidentas, netikros naujienos nėra tik už Atlanto gyvuojanti bėda. Specialistai pastebi, kad į infor-

macinį karą įtraukta ir Lietuva, o apsisaugoti nuo netikrų naujienų – ne taip paprasta.

Informacija yra ginklas, naudojamas ne tik tų, kurie yra valdžioje, bet ir mūsų šaliai nedraugiškų valstybių. Internetu, ypač socialiniuose tinkluose, pasirodant milžiniškam kiekiui informacijos itin svarbu atskirti, kurios naujienos yra tikros, o kurios – tiesiog „fake news”. **LRT**

LIETUVOS PARTIZANŲ MEMORIALAS KRYŽKALNYJE

Memorialo idėja – įamžinti visus, daugiau nei 20,000 partizanų, paaukojusių savo gyvybės už Lietuvos laisvę prieš sovietų okupantus.

Memorialui parinkta išskirtinė vieta Kryžkalnyje, Raseinių rajone. Pagrindinės memorialo dalys yra lietuviško kalavijo formos obeliskas ir atminimo siena su daugiau nei 20,000 žuvusių partizanų pavardėmis, išpjautomis Vyčio Kryžiaus formos stelose, pagerbimo aikštė, talpinanti iki 1.000 žmonių, nežinomo partizano kapas ir jau pabaigta statyti koplyčia.

Architektė - V. Bakšienė, skulptorius - Tadas Gutas.

Obeliskas-kalavijas, įsmeigtas piliakalnio viršūnėje - tai pergalės ir išsilaisvinimo

bei gimtojo krašto apsaugos simbolis. Jis bus iš tolo puikiai matomas pravažiuojantiems pagrindine Vilnius-Klaipėda autostrada.

Neseniai pastatytoje mons. Alfonso Svarinsko prisiminimui koplyčioje (architektė V.Bakšienė) bus galima pasimelsti už žuvusius partizanus.

Šis memorialas pernai buvo aprašytas „Drauge“ (*apie projektą rašyta ir „Dirvos“ laikraštyje, – red.*), tačiau užtruko ilgokai, kol buvo gautas iš savivaldybės žemės paskyrimo leidimas memorialo statybai. Šis leidimas neseniai gautas, ir statybą numatoma pradėti šį pavasarį ir baigti ateinančiais (2020) metais.

Visam Partizanų memorialo kompleksui, renginių aikš-

Memorialo idėja – įamžinti visus 20 000 partizanų, paaukojusių gyvybes už Tėvynės laisvę nelygioje pokario kovoje prieš sovietų okupantus. partizanumemorialas.lt

tei bei aplinkos sutvarkymui reikės 650,000 eurų. Lietuvos vyriausybė skyrė 250,000 eurų šiems metams ir yra numatyta dar 250,000 eurų skirti 2020 metais. Iš viso 500,000 eurų projektas jau patvirtintas Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijoje. Lietuvos žmonės

dar paaukojo 30,000 eurų. Dar reiktų 130,000 eurų.

Tikimasi, kad išeivijos lietuviai savo dosnėmis aukomis taip pat prisidės prie Partizanų memorialo. Auką siųsti TAUTOS FONDUI (LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION),, 307 West

30th Street, Nw York, N.Y. 10001-2703, pažymint memo Partizanų Memorialui.

Daugiau informacijos apie partizanų memorialą galima rasti svetainėje: www.partizanumemorialas.lt

Parengė: Nijolė Brazėnaitė Lukšienė-Paronetto

GENOCIDO TYRIMO CENTRAS NEPASIDUOS VULGARIAM SPAUDIMUI

Jau metus laiko Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau - Centras) **sulaukia nuožmaus reikalavimo sudėtingą ir skausmingą Lietuvos istoriją vertinti ne pagal istoriografijoje priimtus metodus, ne pagal istorinius faktus, bet pagal atskirų asmenų norus.** Šis spaudimas pasireiškia dešimtimis skundų įvairioms valstybės institucijoms, redakcijoms, užverčiant Centrą paklausimais, viešoje erdvėje, taip pat ir tarptautinėje, skleidžiant netiesą apie Centrą, Lietuvą, istorinius veikėjus, šmeižiant bei atvirai grasinant sunaikinti Centrą arba pakeisti jo vadovybę. Vienas iš tokių netiesos skleidimo atvejų baigėsi tuo, kad pernai minint Adolfo Ramanausko-Vanago 100-ąsias gimimo metines jo gimimo vietoje, **New Britaine (JAV), buvo nelauktai atsakyta ilgai siekto susitarimo pastatyti partizanų vadui Centro pagaminą paminklą.**

Centras ne kartą kantriai ir išsamiai aiškino savo tyrimų rezultatus, bandydamas šį puolimą paversti civilizuotu istoriniu dialogu, būdingu Vakarų demokratijoms, tačiau **JAV gyvenančio Lietuvos piliečio G. A. Gochino sukurtas judėjimas** remiasi principu, kad daug kartų pakartota netiesa galiausiai bus priimta už tiesą, o teiginiai, iš esmės prieštaraujantys tarptautinėje historiografijoje pripažintiems faktams (pvz. kad neva ne vokiečiai, o lietuviai sumąstė ir pradėjo Holokaustą), taps moksliniu pagrindu.

Vienas iš tokių necivilizuoto spaudimo pavyzdžių yra **Arkadijaus Vinokuro straipsnis „Genocido cen-**

tras gina netiesą. Kodėl?” (DELFI, 2019-03-07), kuriame be neteisingų, niekuo nepagrįstų kaltinimų Centrui, akivaizdžių istorinės tiesos iškraipymų yra ir tiesioginis bandymas paveikti teismą, šiuo metu nagrinėjančią G.A.Gochino skundą prieš Centrą. **Centras laikosi principo, kad teismo proceso metu diskusijos ir argumentai ginčijamu klausimu turi būti išsakomi teismo salėje, o ne žiniasklaidoje,** todėl savo nuomonę apie Centrui metamus kaltinimus dėl tyrimo Jono Noreikos-Generolo Vėtros atžvilgiu atsakys tik teismui priėmus sprendimą. Tačiau į kitą neteisingą kaltinimą, pareikštą A. Vinokuro straipsnyje ir ne kartą minėtą G. A. Gochino ir jo advokato raštuose valstybinėms institucijoms, būtina sureaguoti dabar.

Tai kaltinimas, neva Centras „savanaudiškais arba politiniais tikslais klastoja istoriją“ (G.A. Gochino ir A. Vinokuro leksika), teigdamas, jog Laikinosios Vyriausybės ministro pirmininko Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio veikla 1974 m. JAV Kongreso prašymu buvo išsamiai tirta ir jis reabilituotas JAV teisingumo ministerijos. Nepaisydami istorinių dokumentų ir daugkartinių Centro argumentų, jo priešininkai užsispyrusiai teigia savo: neva J. Ambrazevičiaus-Brazaičio veiklos tyrimas buvo nutrauktas dėl jo mirties, todėl neva jis nereabilituotas ir neva Centras „šamoningai meluoja“.

Šis istorinis faktas (ir tokios netiesos paneigimas) yra labai svarbus Lietuvai, nes **ties nacių, ties komunistų**

PASKELBTA PARTIZANŲ VADO JONO ŽEMAIČIO-VYTAUTO BYLA

Jonas Žemaitis–Vytautas. [wikipedia nuotr.](https://en.wikipedia.org/wiki/Jonas_Zemaitis-Vytautas)

Moksleiviai ir jaunieji šauliai Šimkaičių girioje rado naują partizanų bunkerį. Pasak ekspedicijai vadovavusio is-

režimų bandymai vokiečių nusikaltimus suversti lietuviams, o Lietuvos Laikinąją Vyriausybę paversti atsakingą už Holokaustą Lietuvoje, nuolat įvairiais lygiais tebekartojami ir šiandien.

Todėl Centras dar kartą viešai akcentuoja: dėl šių kaltinimų **1974 m. JAV Kongreso prašymu buvo tirta Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovo Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio ir šios vyriausybės vidaus reikalų ministro Jono Šlepečio veikla** ir po išsamaus tyrimo jie buvo reabilituoti (išbraukti iš įtariamųjų sąrašo), nes jų veikloje nebuvo rasta nusikaltimų įrodymų. Tai akivaizdžiai liudija šie JAV institucijų dokumentai.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras

toriko Vykinto Vaitkevičiaus, tai yra simbolinė dovana prieš 110 metų gimusiam partizanų vadui Jonui Žemaičio-Vytautui. Taip pat paviešinta ir su sovietais kovojusios Lietuvos prezidento KGB sudaryta jo byla. Istorikai J. Žemaitį vadina pasipriešinimo kovos idėjų generatoriumi ir simboliu.

Daugiau nei 5 tūkst. lapų J. Žemaičio-Vytauto byla, laikinai eksponuojama nacionaliniame muziejuje, ją galima rasti ir internete.

Ypatingojo archyvo darbuotoja Edita Škirkaitė J. Žemaitį vadina pasipriešinimo sovietų okupacijai simboliu. Tarpukario Lietuvos karininkas, nuo 1944 m. aktyviai prisijungė prie laisvės kovų.

„Jo veiklos, pasiryžimo, atsidavimo idėjai rezultatas buvo vieningos partizanų struktūros sukūrimas. Visa jo partizaninė veikla ir veda į tai, kad jis buvo idėjų generatorius, pagrindinis vykdytojas ir organizatorius“, – pasakojo E. Škirkaitė.

Tad ir jo byla – ypatinga. Joje – Laisvės Kovos Sąjūdžio deklaracija. 1953 m. suimtas, J. Žemaitis-Vytautas, vienintelis iš Lietuvos partizanų, tardyti buvo išvežtas į Maskvą, bylos duomenimis, jį tardė ir pats Lavrentijus Berija. Tačiau, pasak E.

Škirkaitės, duomenų, kad Lietuvos prezidentu pripažintas J. Žemaitis būtų kankinamas, nėra. Juolab, kai buvo sulaikytas, jo sveikata buvo prasta – tik pradėjo atsigauti po mikroinsulto.

„Buvo kitas tikslas – pasinaudojant J. Žemaičiu-Vytautu paimti antisovietinio pasipriešinimo sąjūdžio kontrolę į savo rankas. Tačiau sovietams tai nepavyko. Iš pradžių pasakojęs apie partizanų veiklą ir organizaciją, vėliau J. Žemaitis nutilo. Man įdomus lūžis, kai jis sutiko papasakoti ir kodėl atsisakė kalbėti. Byloje atsakymo neradau“, – sakė E. Škirkaitė.

Byloje užrašyti J. Žemaičio-Vytauto žodžiai: „Sovietų valdžia – mano šalies ir mano asmeninis priešas“. O prieš mirties nuosprendį jis sakė: „Aš vis tiek laikau, kad kova, kurią aš vedžiau 9 metus, turės savo rezultatus“.

Ir turi po kone 70 metų. Pagarbą partizanams būrys moksleivių ir jaunųjų šaulių atiduoda ten, kur J. Žemaitis-Vytautas buvo sovieto saugumo sulaikytas – Šimkaičių girioje, Jurbarko rajone. Jo slėptuvę po 7 dienų tardymo ir, kaip manoma, kankinimų parodė Vytauto bendražygis Juozas Palubeckis-Simas.

„J. Žemaitis ruošėsi išeiti kitą dieną, ne gegužės 30 d. Jie nespėjo per vieną dieną išeiti“, – pasakojo E. Škirkaitė.

Netoli to lemtingojo bunkerio istoriko V. Vaitkevičiaus vadovaujami moksleiviai sako atradę naują partizanų slėptuvę.

V. Vaitkevičiaus teigimu, tai geriausia dovana minint 110-ąją partizanų vado gimtadienį.

Edvardas Špokas, Loreta Mačiulienė, LRT.lt

VAŠINGTONAS D. C.

LIETUVIŲ KALBOS ŠVENTĖ

Lietuvos ambasada JAV, pasitikdama Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną ir pažymėdama Pasaulio lietuvių metus, Vašingtono, Baltimorės ir šių miestų apylinkėse gyvenančius lietuvius pakvietė rašyti Nacionalinį diktantą ir dalyvauti specialioje Lietuvių kalbos dienoms parengtoje viktorinoje. Lietuvių kalbos šventė ambasadoje Vašingtone surengta bendradarbiaujant su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

Šeštadienio rytą į Lietuvos ambasadą atvykusius JAV gyvenančius lietuvius pasveikino ambasadorius Rolandas Kriščiūnas ir padėkojo už jų puoselėjamą lietuvių kalbą bei kultūrą.

Visiems atvykusiems į ambasadą buvo sudarytos sąlygos kartu su beveik 30 tūkstančių kiekvienais metais Nacionalinį diktantą rašančių lietuvių da-

lyvauti šame konkurse ir varžytis dėl raštingiausio lietuvio vardo. Kiekvienais metais yra varžomasi keliose kategorijose - raštingiausio moksleivio, raštingiausio suaugusiojo ir raštingiausio užsienio lietuvio.

Parašę diktantą, į ambasadą atvykę žmonės dalyvavo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos parengtoje viktorinoje apie lietuvių kalbą, žinomas asmenybes, Lietuvos kultūrą ir istoriją. Viktorinos nugalėtojai buvo apdovanoti knygomis, o visi Lietuvių kalbos šventės dalyviai – lietuviškais suvenyrais.

Nacionalinio diktanto kursas Lietuvoje ir užsienyje gyvenantiems lietuviams rengiamas jau dvyliktą kartą. Pagrindinis konkurso organizatorių tikslas – paskatinti žmones didžiuotis unikalia lietuvių kalba, kalbėti ir rašyti taisyklingai. Konkursą 2006

Lietuvių kalbos dienos dalyviai Lietuvos ambasadoje Vašingtone.

LR URM

m. pradėjo rengti savaitraštis „Atgimimas“. Pastaraisiais metais pagrindinis konkurso organizatorius – VŠĮ Pilietinės minties institutas. Projektą globoja Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Lietuvių kalbos dienos, rengiamos vasario 16 d. – kovo 11 d., yra tapusios gražia tradicija, puoselėjama Lietuvoje ir visame pasaulyje. Šios iniciatyvos tikslas - didinti lietuvių kalbos prestižą, stiprinti

lietuvių kalbos mokymosi motyvaciją, prisidėti prie lietuvių kalbos sklaidos pasaulyje, telkti bendruomenes Lietuvoje ir užsienyje.

Lietuvos Respublikos ambasadose JAV inf.

FILADELFIJA, PA

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ
FILADELFIJOJE

Lietuvos nepriklausomybės šventės metu koncertavo Filadelfijos lietuvių, latvių ir estų bendruomenių vaikų kolektyvai.

LR URM

Filadelfijos lietuvių bendruomenė kovo 2 d. bendradarbiaudama su estų ir latvių bendruomenėmis pažymėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną. Šventėje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Rolandas Kriščiūnas, Filadelfijos miesto meras Jim Kenney, Lietuvos garbės konsulė Kristina Butvydas Bard, Filadelfijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Daiva Kazlauskas, vietos valdžios atstovai.

Sveikindamas susirinku-

sius ambasadorius pažymėjo ypatingus Lietuvos ryšius su Pensilvanijos valstija, dėkojo lietuvių bendruomenei už jų indėlį puoselėjant lietuviybę, plėtojant ryšius su Lietuva ir puikų Lietuvos atstovavimą. Filadelfijos miesto meras J. Kenney dėkojo Baltijos šalių bendruomenėms už ilgametį ir labai svarbų indėlį miesto gerovei. Renginio metu pasirodymus surengė Filadelfijos lietuvių, latvių ir estų bendruomenių vaikų kolektyvai.

LR URM

AIRIJA

AIRIJOS LIETUVIŲ VAIKŲ DOVANA LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENAI

Airijoje didžiausią dovaną Lietuvos gimtadieniui pateikė vaikai ir jaunuoliai. Kovo 10 d. vyko Lietuvos ambasadose Dubline bei Airijos lietuvių bendruomenės organizuotas jau antrasis Airijos lituanistinių mokyklų konkursas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimui. Šešiolikos lituanistinių mokyklų, veikiančių įvairiuose Airijos miestuose ir miesteliuose, mokiniai dalyvavo piešinių, rašinių ir žinių apie Lietuvą konkurse, kuriame svarbiausia tema buvo meilė tėvynei, tėvų ir senelių šaliai. „Mokausi skaityti, rašyti bei taisyklingai kalbėti lietuviškai ir man tai patinka, nes aš labai myliu Lietuvą ir visada svajoju kuo dažniau ją aplankyti” - parašė vienas konkurso dalyvių, Monaghan'o lituanistinės

mokyklos „Lietuvos vaikai” mokinys Nedas rašinyje „Kas man yra Lietuva?”.

Renginio dalyvius pasveikino svečiai iš Lietuvos - Seimo narys Žygimantas Pavilionis, užsienio reikalų ministerijos užsienio lietuvių departamento direktorius Marijus Gudynas, o švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovė Rūta Ramanauskienė perskaitė konkurso garbės globėjo ministro Algirdo Monkevičiaus sveikinimą.

Konkurse varžėsi įvairių amžiaus grupių atstovai – nuo ikimokyklinukų iki baigiamųjų klasių mokinių. Nugalėtojams ir dalyviams įteikti užsienio reikalų bei švietimo, mokslo ir sporto ministerijų prizai ir dovanos.

Kovo 10 d. Dublino šv. Andriejaus bažnyčioje taip pat

vyko šv. Mišios už Lietuvą, kurias laikė Airijos lietuvių katalikų misijos kapelionas kunigas Egidijus Arnašius bei vyko šventinis lituanistinių mokyklų mokinių koncertas, skirtas Kovo 11-jai.

Kovo 11 d. tautiečiai rinkosi į Lietuvos ambasadą Dubline, kur vyko susitikimas ir diskusija su Rimvydu Baltaduoniu - Getisburgo (JAV) koledžo ekonomikos profesoriumi, Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos pirmininku ir PLB pilietinės iniciatyvos #DABAR vadovu. Susitikime buvo aptariamas pasirengimas referendumui dėl pilietybės išsaugojimo bei kiti lietuvių bendruomenėms pasaulyje aktualūs klausimai. Diskusijoje dalyvavo ir užsienio reikalų ministerijos užsienio lietuvių departamento direktorius Marijus Gudynas.

LR URM

Kovo 10 d. Dublino šv. Andriejaus bažnyčioje po šv. Mišių už Lietuvą, kurias laikė Airijos lietuvių katalikų misijos kapelionas kunigas Egidijus Arnašius.

LR URM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LIETUVIŠKŲJŲ TELKINIŲ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

LIETUVOS KARO AKADEMIJA PAMINĖJO GENEROLO JONO ŽEMAIČIO-VYTAUTO 110-ĄSIAS GIMIMO METINES

LR KAM / Krn. Vytėnės Dagytės nuotr.

Kovo 15 d. sukanka 110 metų, kai gimė vienas žymiausių Lietuvos partizanų, ilgametis visos Lietuvos partizanų vadas gen. Jonas Žemaitis-Vytautas. Jo gimimo metinės Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje buvo minimos netradiciniu būdu – žiūrint istorinę kino juostą.

Renginio pradžioje susirinkusieji tylos minute pagerbė gen. J. Žemaičio atminimą. Kariūnai taip pat padėjo gėlių prie generolo paminklo aikštėje prie Krašto apsaugos ministerijos.

Buvusio Karo mokyklos auklėtinio gyvenimas buvo skirtas Lietuvai ir kovai už jos laisvę. Prisimindami šią kovą susirinkusieji Akademijoje žiūrėjo istorinę kino juostą „Pelėdų kalnas“, kuri pasakoja apie pokario Lietuvą, kada vyko karas tarp nepasidavusių okupacijai krašto gyventojų ir sovietinio režimo. „Tai yra filmas apie viltį, kurią turėjo Jonas Žemaitis“, – pristatydamas filmą sakė viena jo kūrėjų Justina Ragauskaitė.

„Partizano Jono Žemaičio likimas atkartoją daugelio žuvusių Lietuvos partizanų ir karių likimus. Okupantai nesugebėjo palaužti jų dvasios ir meilės Lietuvai, o jų kova liks

pavyzdžiu mums visiems“, – apibendrindamas šią dieną kalbėjo Akademijos viršininkas plk. Juozas Kačergius.

Generolo Jono Žemaičio-Vytauto gimimo sukaktį Karo akademijos atstovai taip pat minėjo ir Jurbarko r., Šimkaičių girioje prie gen. Jono Žemaičio Vytauto vadavietės-bunkerio.

Generolas Jonas Žemaitis-Vytautas

Jonas Žemaitis gimė 1909 m. kovo 15 d. Palangoje. 1929 m. baigė Kauno karo mokyklą, 1936–1938 m. studijavo Prancūzijos artilerijos mokykloje. Jam suteiktas kapitono laipsnis. 1944 m. Šiluvos ir Tytuvėnų valsčiuose suorganizavo apie 150 vyrų į generolo Povilo Plechavičiaus Vietinė rinktinę ir pats tapo šios rinktinės 310-ojo bataliono vadu. Vokiečiams rinktinę išformavus, kurį laiką slapstėsi, o nuo 1945 m. tapo Žebenkskies rinktinės štabo viršininku. 1947 m. gegužės mėn. išrinktas Kėstučio apygardos vadu. 1948 m. gegužės mėn. įkūrė Vakarų Lietuvos (Jūros) partizanų sritį, tapo jos vadu.

Jono Žemaičio pastangomis 1949 m. buvo galutinai suvienytas Lietuvos partizaninis judėjimas, o jis pats 1949 m. vasario mėn. išrink-

tas Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Tarybos prezidiumo pirmininku (pagal 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos deklaraciją, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, prezidiumo pirmininkas faktiškai ėjo Respublikos Prezidento pareigas).

1949 m. J. Žemaičiui suteiktas laisvės kovotojų – partizanų generolo laipsnis. Partizaniniam judėjimui jis vadovavo iki 1953 m. gegužės 30 d., kai dėl išdavystės, įmetus į bunkerį granatą su migdomosiomis dujomis, buvo apšvaigintas ir suimtas. 1954 m. birželio mėn. uždarame teisme J. Žemaitis buvo nuteistas mirties bausme. Sušaudytas lapkričio 26 d. Maskvoje, Butyrkų kalėjime.

1997 m. vasario 14 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Jonas Žemaitis po mirties buvo apdovanotas Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu. 1998 m. sausio 26 d. Respublikos prezidentas pasirašė dekretą, kuriuo jam buvo suteiktas dimisijos generolo laipsnis.

1998 m. lapkričio 20 d. krašto apsaugos ministras Lietuvos karo akademijai suteikė Generolo Jono Žemaičio vardą.

LR KAM

UŽSIENYJE GYVENANTIEMS LIETUVIAMS ASMENS DOKUMENTUS GAUTI IR PASIKEISTI BUS PAPRASČIAU

Kovo 6 dieną Lietuvos Vyriausybė pritarė Užsienio reikalų ministerijos siūlymui leisti pasitelkti išorės paslaugų teikėjus priimant užsienyje gyvenančių lietuvių prašymus gauti ar pasikeisti asmens dokumentus. Taip pat numatyta galimybė organizuoti konsulinės misijas valstybėse, kuriose nėra Lietuvos diplomatinio atstovybių. Tai nustatančioms Konsulinio statuto ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo pataisoms dar turės pritarti Seimas.

Išaugus užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių skaičiui, asmens dokumentų išdavimas ir keitimas tapo viena iš svarbiausių konsulinio paslaugų.

„Net ir tose valstybėse, kuriose yra Lietuvos ambasados, dėl dokumentų keitimo kartais tenka nukeliauti tūkstančius kilometrų. Pavyzdžiui, Australijoje gyvenantiems lietuviams, norintiems pasikeisti pasą, tektų skristi į Japoniją. Šią situaciją švelnina diplomatinio atstovybių organizuojamos konsulinės misijos, tačiau

jos visų poreikių nepatenkina. Artėjant „Brexiti“, situacija Jungtinėje Karalystėje darosi sudėtingesnė, nes apie 200 tūkst. ten gyvenančių lietuvių reikės asmens dokumentų įtvirtinant naują gyventojo statusą. Skaičiuojama, kad per metus ten reikės pakeisti apie 20 tūkst. pasų, todėl svarbu, kad būtų sudarytos sąlygos kuo paprasčiau ir greičiau tai padaryti“, – teigė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Užsienio reikalų ministerija, sekdamas Nyderlandų pavyzdžiu, siūlo pasitelkti išorės paslaugų teikėjus ir steigti pasų centrus – taip šiuo metu dirbama priimant paraiškas dėl vizų. Diplomatinės atstovybės su išorės paslaugų teikėjais bendradarbiauja nuo 2013 metų ir per juos šiuo metu priima apie 60 proc. visų vizų paraiškų.

Jei šiems siūlymams bus pritarta, pirmieji pasų centrai Jungtinėje Karalystėje galėtų pradėti veikti jau šių metų rudenį.

LR URM

LIETUVIŠKA DOKUMENTIKA PRISTATYTA NIUKASLYJE, JUNGTINĖJE KARALYSTĖJE

Bendradarbiaujant VŠĮ „Meno Avilys“ ir „Star & Shadow Cinema“, kovo 8–10 d. Niukaslyje Jungtinės Karalystės gyventojai turėjo galimybę pamatyti lietuviškus dokumentinius filmus renginyje „Cinematic Inclusions: Traditions and Experiments in Lithuanian Cinema“.

„Cinematic Inclusions“ – tai pirmas kartas, kai Lietuvos dokumentinė poetika yra pristatoma Jungtinėje Karalystėje. Tai buvo kino istorikės Linos Kaminskaitės-Jančorienės ir menininkės Janinos Sabaliauskaitės kuruojama trijų dienų trukmės kino programa. Programos tikslas – pristatyti lietuviško kino tradicijas, eksperimentus bei režisūros technikas.

Pristatomi filmai buvo sukurti socialinio realizmo, Chruščiovo atšilimo, Sovietų Sąjungos žlugimo ir Lietuvos nepriklausomybės metu. Pasak programos sudarytojų, dauguma praėjusio amžiaus Lietuvos režisierių atrado save mažiau cenzūros paliestoje dokumentikoje, atskleidami estetinį grožį ir visuomenės tapatybės kaitą. Programą vainikavo žymaus škotų menininko Douglaso Gordono meno filmas, skirtas Jonui Mekui.

Programoje buvo rodomi šie filmai:

„Nenusimink, Virginijau!“ Rež. Viktoras Starošas, 1962,

21 min.

„Senis ir žemė“, rež. Robertas Verba, 1965, 20 min.

„Pabuvam savam lauki“, rež. Henrikas Šablevičius, 1988, 20 min.

„Iliuzijos“, rež. Kornelijus Matuzevičius, 1993, 20 min.

„Atspindžiai“, rež. Henrikas Šablevičius, 1968, 15 min.

„Temperatūra ne pagal Celsijų“, rež. Almantas Grikevičius, 1973, 10 min.

„Neregių žemė“, rež. Audrius Stonys, 1992, 24 min.

„Juoda dėžė“, rež. Algimantas Maceina, 1994, 38 min.

„Neturėjau kur eiti“ (*I had nowhere to go*), rež. Douglas Gordon, 2016, 97 min/, Vokietija

„Meno Avilys“ – tai bendraminčių įkurta nevyriausybinė organizacija, nepriklausomai veikianti kino srityje, užsiimanti medijų edukacija ir igyvendinanti su kinu susijusias iniciatyvas.

„Star & Shadow Cinema“ – savanoriškai veikianti ir pelno nesiekianti DIY meno erdvė, skirta kinui ir muzikai.

Renginyje dalyvavo apie 100 žiūrovų. Pirmojo vakaro metu diskusiją vedė svarbus kino ir videomeno kuratorius iš „Tyneside Cinema“ Adamas Pughas. Apie renginį rašė internetinis nepriklausomas kultūros žurnalas „Narc Magazine“, publikuodamas interviu. LR KM

LIETUVA RUOŠIASI Į NAUJĄ AMBASADĄ ITALIJOJE

Lietuva baigia įrengti ambasadą Italijoje naujose patalpose, kurias šalis gavo kaip kompensaciją už tarpukario pastatą „Villa Lituania“.

Oficialus ambasados atidarymas numatomas kovo pabaigoje, Prezidentės Dalios Grybauskaitės vizito Italijoje metu.

„Šiuo metu baigiami paskutiniai Lietuvos ambasados Romoje naujų patalpų įrengimo darbai“, – žiniasklaidą informa-

vo Užsienio reikalų ministerija.

Ambasada įsikurs Italijos sostinės centre esančių „Blumenstihl“ rūmų ketvirtajame aukšte, 640 kvadratinį metrų patalpose. Pastatas yra saugomas architektūros paminklas.

Šias patalpas Lietuva gavo kaip kompensaciją už tarpukario Lietuvos ambasados pastatą „Villa Lituania“, jį per Antrąjį pasaulinį karą perėmė šalį okupavusi Sovietų Sąjunga.

Garsaus italų architekto Luca Carimini XIX amžiaus pabaigoje projektuotuose rūmuose Lietuvai atitenka visas ketvirtasis aukštas.

Beveik 9 mln. eurų vertės patalpos Lietuvai 2013 metais perleistos 99 metams neatlygintinai naudotis su galimybe 2112 metais šį laikotarpį pratęsti.

Pastate „Villa Lituania“ iki šiol šeiminingauja rusų diplomatai.

LRT

„NUOSTABIEJI LŪZERIAI. KITA PLANETA” PREMJERA ČIKAGOJE

Režisieriaus Arūno Matelio filmas „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta” pirmą kartą buvo rodomas Čikagoje. Jis atstovavo Lietuvos kinui Europos Sąjungos filmų festivalyje.

Režisierius Arūnas Matelis grįžta į kino ekranus su nauju filmu apie herojus, liekančius šešėlyje, ir pasaulį, į kurį buvo

uždrausta pažvelgti kino kūrėjams 43 metus. Dvidešimt antrasis kasmetinis Europos sąjungos filmų festivalis Čikagoje, kurį rengia Gene Siskel kino centras kartu su ES šalių konsulatais ir kitomis institucijomis, vyksta kovo 8 d. – balandžio 4 dienomis. Tai - didžiausias kino festivalis

Šiaurės Amerikoje pristatantis naujausius Europos Sąjungos šalių filmus. Šių metų festivalio programoje net 60 premjerų iš 28 ES valstybių.

Filmas „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta”, kuris jau sulaukė tarptautinio pripažinimo ir buvo nominuotas šių metų Oskarų apdovanojimams užsienio filmų ir dokumentikos kategorijose, pasakoja apie vienas sudėtingiausių bei populiariausių dviračių varžybų pasaulyje – „Giro d’Italia”. Tačiau ne apie garbę ir šlovę. Šios juostos herojai – sudėtingiausius iššūkius įveikiantys ir lyderių užnugaryje esantys sportininkai, neturintys teisės į asmeninę pergalę. Herojai, savo pasiaukojimu nutiesiantys kelią į pergalę komandos lyderiams, tapę universaliais pasiaukojimo dėl kitų pavyzdžiais.

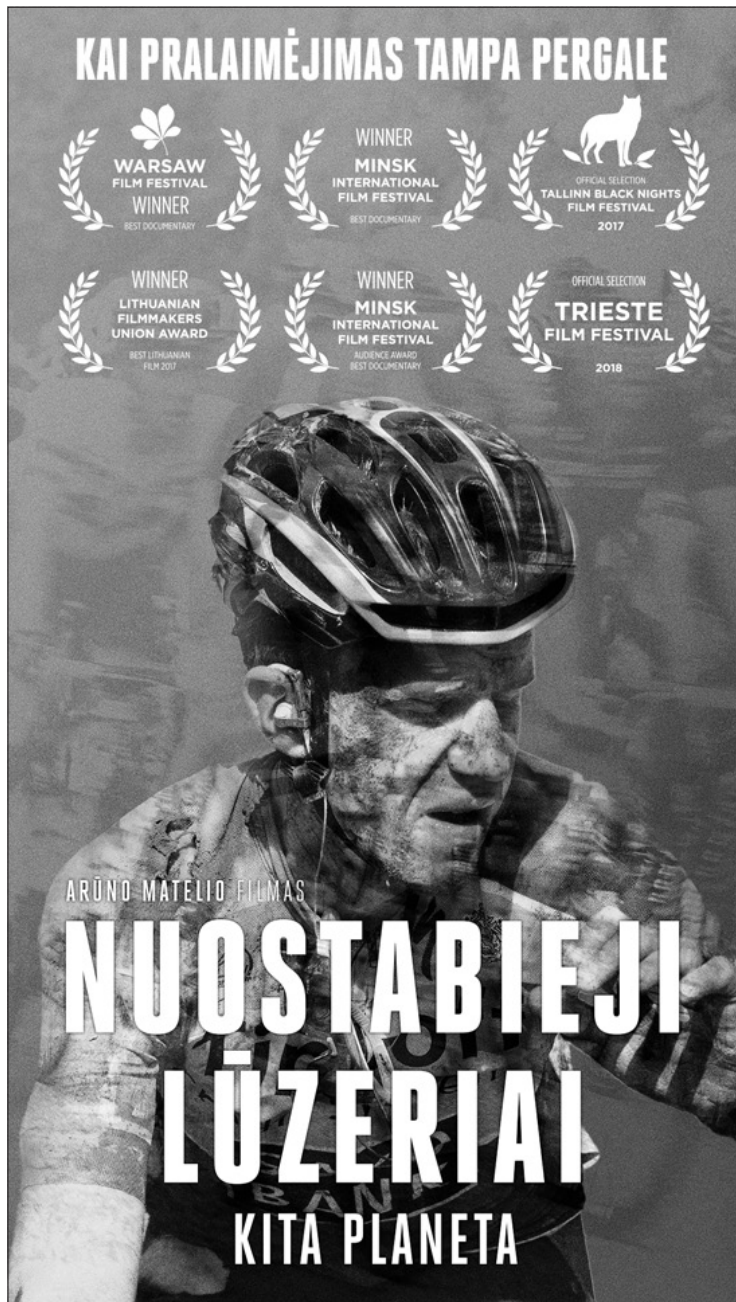
Režisierius Arūnas Matelis yra apdovanotas prestižiniu

Amerikos režisierių gildijos (DGA) apdovanojimu už filmą „Prieš parskrendant į žemę”, o 2018 metų gale Bilbao Mendi (Ispanija) kino festivalyje apdovanotas už geriausią režisūrą dokumentiniame filme „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta”. Režisierius Arūnas Matelis dalyvavo susitikime su žiurovais ir diskusijoje po filmo šeštadienį, kovo 16 d. Po diskusijos, LR Generaliniame konsulate Čikagoje vyko Rimo Čiurlionio tapybos darbų parodos atidarymas.

Antras seansas „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta” vyks trečiadienį, kovo 20 d., 8:00 val. vak. Gene Siskel Film

Režisierius Arūnas Matelis. bernardinai.lt

facebook.com

MO MUZIEJUS ĮTRAUKTAS Į LABIAUSIAI LAUKTŲ PASAULIO MUZIEJŲ PENKETUKĄ

Pirmą kartą įtakinas architektūros žurnalas „Architectural digest” Lietuvoje esantį muziejų įsitraukė į labiausiai lauktų muziejų penketuką. Prancūziškasis leidinio internetinis puslapis – „AD magazine” vasario mėnesio pradžioje paskelbė muziejų sąrašą, į kurį pateko labiausiai savo architektūra išsiskiriantys muziejai, sakoma pranešime spaudai.

Šiame sąrašė tarp Katare, Kinijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose esančių muziejų rikiuojasi ir spalio mėnesį Vilniuje duris atvėręs MO muziejus.

Publikacijoje pažymima, kad šis modernus, išpūdingas, pasaulyje žymaus architekto Daniel Libeskind kartu su Lietuvos „Do Architects” suprojektuotas statinys puikiai dera su jame eksponuojama modernaus ir šiuolaikinio meno kolekcija.

MO muziejus sumanytas

ne tik kaip parodinė erdvė, bet įkvepianti vieta, keičianti kasdienybės rutiną. Apie įvairias požiūrio ir matymo galimybes kalba ir pastatas. Iš pirmo žvilgsnio atrodantis kaip paprastas baltas stačiakampis, šis statinys dėl savo sudėtingos konstrukcijos viduje tampa dinamiška erdve, kurioje lankytojams atsiveria įdomių žiūros taškų, kai iš vieno taško galima matyti skirtingas pastato ar gatvės vietas.

MO muziejus, įkurtas asmenine mokslininkų Danguolės ir Viktoro Butkų iniciatyva, beveik dešimtmetį veikė kaip muziejus be sienų. Sukaupę ir nuolat pildomą 5000 modernaus ir šiuolaikinio meno kūrinių kolekciją sudaro Lietuvos dailės aukso fondas nuo XX a. 6 dešimtmečio iki šių dienų.

Vienas iš MO tikslų yra burti aktyvią bendruomenę – MODernistus – kurie palaiko MO idėją ir padeda kurti naująjį muziejų drauge. **LR**

KAUNO TARPUKARIO ARCHITEKTŪROS PRISTATYMAS BRAZILIOJE

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga kovo 7 d. Mogi das Cruzes miesto (San Paulo valstija, Brazilija) kultūros centre atidaryta Kauno tarpukario architektūros fotografijų paroda „Kaunas 1919-1939: sostinė, įkvėpta modernaus judėjimo”.

Atidarydami parodą Mogi

das Cruzes miesto meras Marcus Melo ir Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Tupe pasidžiaugė abipusiai naudingų bendradarbiavimu, praturtinančiu Mogi das Cruzes renginių kalendorių ir skatinančiu per kultūros, istorijos, architektūros ir fotografijos raišką arčiau pažinti Lietuvą.

Tai jau antroji „Kaunas 1919-1939: sostinė, įkvėpta modernaus judėjimo” paroda Brazilijoje. 2018 m. gruodžio – 2019 m. sausio mėn. ši Kauno architektūros festivalio vadovo Gintaro Balčyčio sudaryta paroda buvo eksponuojama San Paule.

Paroda veiks iki 2019 m. kovo 20 d. Vėliau ji bus eksponuojama kituose Brazilijos miestuose. **LR URM**

„Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta” stop kadras.

Mogi das Cruzes miesto (San Paulo valstija, Brazilija) kultūros centre atidaryta Kauno tarpukario architektūros fotografijų paroda „Kaunas 1919-1939: sostinė, įkvėpta modernaus judėjimo”. **LR URM**

ŠAUDYNĖS MOKYKLOSE IR SPAUDOS VAIDMUO

Mokyklose trata ginklai, o po to spaudoje nubanguoja išsamūs aprašymai. „*The National Psychologist*”, 2018, nr. 3, užtikau psichologo *dr. David Kirschner* straipsnį, bandantį atsakyti į klausimą – ko mes išmokome per trisdešimt metų besitęsiančias šaudynes mokyklose? Įdomios jo pastabos ir išvados.

1988 m. gegužės mėn. trisdešimties metų moteris, vardu Laurie Dunn, atėjo į *Winnetka, IL*, pradinę mokyklą, nušovė aštuonmetį berniuką, sužeidė dar penkis vaikus ir po to pati nusišovė. Tai buvo pirmasis šaudymo mokykloje atvejis, susilaukęs didelio žiniasklaidos dėmesio ne tik šiame krašte, bet ir visame pasaulyje. Nuo to laiko tiesiog turėjome tokių šaudynių epidemiją. Žudikai lengvai galėjo įsigyti ginklus. Taip pat per 30 metų beveik visi žudikai turėjo psichinių problemų ir vartojo gydytojų paskirtus psichotropinius vaistus. Jis išvardija penkis specifinius atvejus.

Būdamas forensiniu psichologu autorius yra įvertinęs daugiau nei 30 jaunų žudikų. Beveik visi yra turėję kažkokį „gydymą”, dažniausiai trumpalaikį ir pagrįstą vaistais. Nors vaistai nėra vienintelė priežastis, žudynėse jų vartojimas-piktnaudžiavimas buvo dažniausiai įvardintas kaip svarus faktorius. Aišku, lengvas priejimas prie ginklų taip pat daug prisidėjo prie žudynių. Jo teigimu, vaistai ne tik kad neapsaugo nuo žmogžudystės, bet prie jos prisideda. Vaistai gali sumažinti smegenų sugebėjimą kontroliuoti elgesį.

Tai ko išmokome per trisdešimt metų? Štai jo išvados: galingi šaunamieji ginklai tebėra lengvai prieinami; psichinės sveikatos gydymas, pagrįstas vaistais ir trumpalaikė psichoterapija, yra neveiksmingas į smurtą linkusiems asmenims. Beveik visi mokyklų šaudytojai turėjo galimybę ir pasinaudojo protinės sveikatos patarnavimais, bet gautas gydymas buvo dalis problemos, o ne dalis tinkamo sprendimo. Jo išvadoje teigiama, kad per 30 metų po *Winnetka* užpuolimo mes nieko nepasimokėme.

Įdomus sutapimas - į rankas pateko kitas žurnalas „*America's 1st Freedom*”. 2018 m. rugpjūčio laidoje *Charles C.W. Cooke* trumpai drūtai aiškina, kad populiarī žiniasklaida, nors ir nesąmoningai, skatina masines žudynes. Jis mini, kad yra mokslinių duomenų, rodančių, kad įvykusių masinių žudynių išsamūs aprašymai skatina kitas, tolimesnes žudynes. Jis cituoja psichologų konferencijoje pateiktą pranešimą, kad ankstyvesnis žiniasklaidos dėmesys buvo

didžiausias faktorius masinių žudynių atvejais. Žudikams svarbus, skatinantis veiksnys yra platus žiniasklaidos dėmesys įvykiui 24 valandas po žudynių. Dauguma jų žudynėmis norėjo išgarsėti. Tyrinėtoja Madelyn Gould pastebėjo, kad toks platus žiniasklaidos dėmesys kai kuriems būsimiems žudikams tapo paskata būsimiems smurto veiksmams. Pavyzdys, geras ar blogas, paskatina. Prisimintinos *Columbine* mokyklos žudynės. Kai kurie žudikai net prisipažino nužudytųjų skaičiumi norėję pralenkti jau turėtų aukų skaičių. Jie tiesiog norėję tapti „rekordiniu mokyklų žudiku”.

Amerika žinoma gausiu ginklų turėjimu ir pagarba tai teisei. Žinių skleidejai labia nustebtų, jei sužinotų, kad jų rodomas dėmesys žudynėms jas toliau skatina. Vietoj pastangų skatinti ginklų kontrolę, perdėtas dėmesys žudynes tik toliau skatina. „*Pew*” apklausa rado, kad 88 procentai apklaustųjų teigė, kad ginklų smurtas Amerikoje yra padidėjęs. Daug kas sako, kad reikia kažką daryti, tik nesutariama, kas tai turėtų būti. Taip pat pritariama, kad žiniasklaidos perdėtas dėmesys žudynėms turėtų būti sutramdytas. Spauda turėtų vengti skelbti žudikų pavardes, rodyti jų nuotraukas, spausdinti jų atsišaukimus. Vietoj to, spauda galėtų daugiau dėmesio kreipti į gelbėtojus – policininkus, gaisrininkus, sanitarus, rizikavusius savo gyvybę gelbstint sužeistuosius. Savo pastabas *Charles C.W. Cooke* baigia žinia: „Mes daug girdime, kad žurnalistai norėtų pasaulį pakeisti, bet mažiau girdime, kaip konkrečiai tą padaryti. Mes per daug rašome apie masines žudynes. Yra aiškus būdas, kaip tai pakeisti”. Kitais žodžiais tariant, aprašant masines žudynes - nesukurti nuotaikos, kad tai yra greitas ir pigus būdas save įamžinti.

O kaip šie reikalai klostosi Lietuvoje? Apie šaudymą mokyklose neteko girdėti. Prieš keletą metų viename šaltinyje skaičiau, kad žmogžudysčių, kuomet nužudoma iškart trys, penki ar daugiau žmonių, Lietuvoje pasitaiko palyginti retai. Masinės žudynės Lietuvoje būna dėl alkoholizmo, godumo ir gaujų karų. Tačiau tame šaltinyje išvardijama bent dvylika šurpių įvykių Kaune, kelyje Pasvalys-Panevėžys, Elektrėnuose, Daučių vietoje, Naujoje Akmenėje ir t. t. Bent paviršutiniškai žiūrint, man atrodo, kad tai vadinti „palyginti retais atvejais” netinka. Oficialiais duomenimis, Lietuvoje išduota 168,408 leidimai įsigyti ginklą.

Romualdas Kriaučiūnas

LIETUVA MINĖJO KNYGNEŠIO DIENĄ

Kovo 16-oji – žymiausio knygnešio Jurgio Bielinio gimimo diena. Lietuvoje ši diena minima kaip Knygnešio diena.

Po 1863-ųjų sukilimo Rusijos imperijos valdžia uždraudė skaityti ir leisti spaudinius lietuvių kalba. Gyventojai šiam reikalavimui priešinosi nelegalius raštus leisdami Mažojoje Lietuvoje.

Keturis dešimtmečius spaudą į Lietuvą gabeno ir platino knygnešiai. Vienas ryškiausių to meto veikėjų – Jurgis Bielinis, kurio gimimo dieną – kovo 16-tąją – ir minima Knygnešio diena.

Kai kurių Vakarų istorikų nuomone, knygnešių veikla buvo vienas svarbiausių veiksmų, sudariusių sąlygas Lietuvos nepriklausomybei prieš šimtą metų.

Knygnešys Vincas Juška.

[pinterest.com](#)

Knygnešystę 2004-aisiais UNESCO įtraukė į pasaulio paveldo sąrašą.
Evelina Želvytė, LRT.lt

NAUJOS UŽSIENIO PAVELDO LIETUVOJE TVARKYMO TAISYKLĖS NEPATINKA RUSIJAI

Paminklas Rumšiškių sovietinių karių kapinėse. Skulptorius Bernardas Bučas (poetės Salomėjos Neries vyras).

Pasikeitė užsienio valstybėms reikšmingo kultūros paveldo Lietuvoje tvarkymo taisyklės. Be Užsienio reikalų ir Kultūros ministerijų leidimo savivaldybės negalės imtis, pavyzdžiui, tvarkyti kapų, privalės įrengti informacines lenteles. Dėl naujų tvarkymo taisyklių Rusija Lietuvai yra įteikusi notą, pernai „Misijos Sibiras” dalyviams neišdavė vizų.

Marijampolės senosiose miesto kapinėse palaidota daugiau kaip 2 tūkst. per Antrąjį pasaulinį karą žuvusių sovietų karių, šalia atgulusių ir Pirmojo pasaulinio karo aukos – vokiečiai.

Tokias kapines – kultūros paveldo objektus, kad jos nebūtų apleistos, pagal įstatymą prižiūri savivaldybės. Pavyzdžiui, Marijampolės savivaldybė rūpinasi 2 sovietų ir 7 vokiečių karių kapinėmis, Alytaus – rusų karių, žuvusių per Antrąjį pasaulinį

karą memorialu.

„Buvo apgadinta paminklinė skulptūra „Rauda”, buvo aptikti neleistini piešiniai – grafikai. Samdėme firmą, pirkome paslaugą, kad tuos piešinius nuvalytų”, – pasakojo Alytaus miesto kultūros skyriaus specialistė Vaida Anušauskienė.

Tačiau užsienio valstybėms reikšmingi objektai – patys antkapiai, paminklai, želdy-

ir pateikti, kaip sakoma, finansavimą. Finansavimas bus tik per savivaldybę”, – kalbėjo Marijampolės savivaldybės paminklotvarkos specialistas Gedeminas Kuncaitis.

„Atsirado dar naujų tokių nuostatų, kurios leidžia daugiau tvarkyti, pavyzdžiui, komunikacijų, padaryti apšvietimą, į tą patį tvarkybos darbų projektą įtraukiant ir tokius (darbus), kaip privedimą vandens, laistymą. Požeminių komunikacijų prasme, didesnės galimybės atsiranda”, – sakė Kultūros paveldo departamento direktoriaus pavaduotojas Audrius Skaistys.

Iki 2021 m. savivaldybės įpareigos priė užsienio valstybėms reikšmingo nekilnojamojo turto objektų įrengti informacines lenteles, suderintas su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru. Lentelės bus mažiausiai 2 kalbomis, nustatyta forma ir tokio pat dizaino.

Nauja tvarka nepatenkinta Rusija pernai Lietuvai įteikė notą, teigdama, kad Vilnius „aštrina situaciją”. Užkliuvo būsimos lentelės ir „Misija Sibiras” – Rusija neišdavė vizų ekspedicijos dalyviams. Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sako, kad visos užsienio valstybės privalo vadovautis Lietuvos įstatymais.

„Mes griežtai laikomės tarptautinių kapaviečių sutvarkymo konvencijų. Tai yra toks humaniškas veiksmas ir nėra susijęs su jokia politika, tačiau tvarka turi būti ir įstatymų turi būti laikomasi”, – teigė užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Lietuvoje yra apie 160 registruotų sovietų karių kapinių, palaidota per 80 tūkst. karių. **LRT**

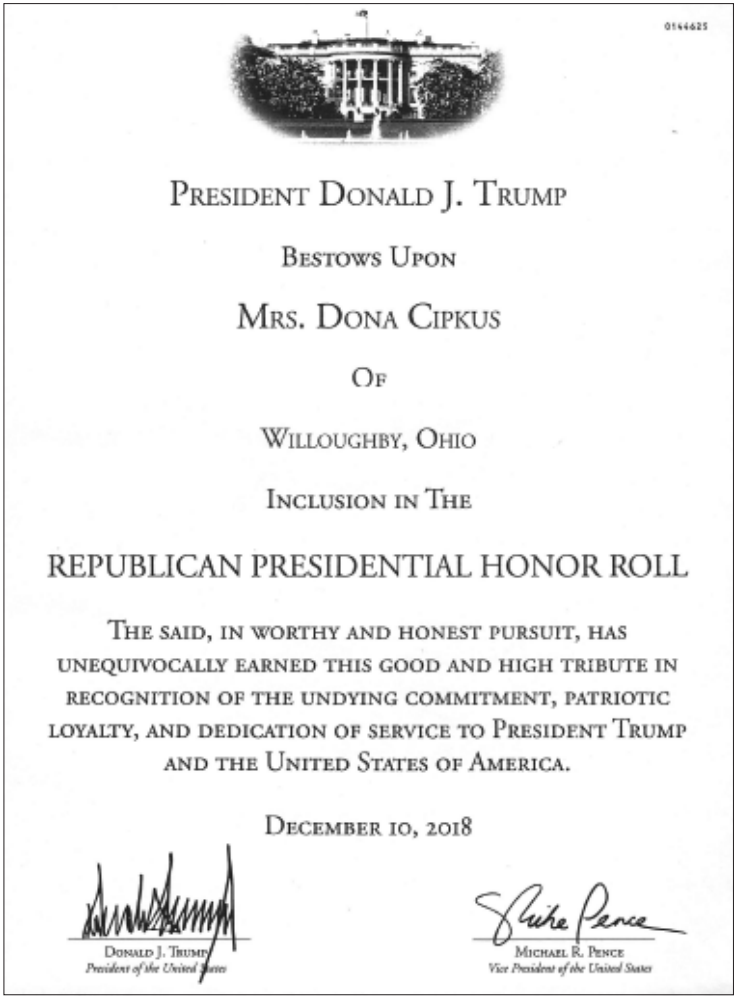

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 24 d., sekmadienį, 11 val. r. Kaziuko mugė Šv. Kazimiero parapijos salėje. **„Dirvos“ inf.**

KOVO 31 d., sekmadienį, „Exultate“ choro renginys: „Gavėnios apmąstymai ir giesmės“. **„Dirvos“ inf.**

Balandžio 27 d., šeštadienį, 7:00 val. vak. įvyks Lietuvių namuose „Dainavos“ ansamblio vyrų vieneto koncertas. **Rengia vyr. skaučių „Židinys“.**

VERTA PAGALVOTI

Mes visi džiaugiamės atšventę Lietuvos Nepriklausomybės šimtmetį, prie kurio mes visi išeivijoje lietuviai daugiau ar mažiau esame prisidėję.

Mes tai pat gerai žinome, kokių kančių, priespaudos, kankinimų, nepriteklių, prievartos, išnaudojimų patyrė Lietuva ir Lietuvos žmonės sovietų okupacijos laikotarpiu.

Dabartiniu metu ir Amerikoje prasidėjo bandymai įsiūlyti socializmą, kuris tėra mažas žingselis nuo komunizmo, tai žiauri valdymo sistema, kuri nužmogina žmogų, jį padarydama valstybės įrankiu. Mes žinome, kad blogis įsigalioja tada, kai geri žmonės nieko nedaro. Amerikos žmonės, ypačiai jaunimas, šios valdymo sistemos nežino, o pažadai, kad viskas bus jums duota veltui, kad net jei nenori dirbti bus tau apmokėta, yra klatingi, bet gali lengvai suvilioti gerus žmones.

Mes, kurie gyvename lais-

voje Amerikoje ir gerai žinome „blogio imperijos“ sistemą, pagalvokime, kad galime savo patirtį, savo žinojimą perduoti šio krašto žmonėms. Žinokime, kad yra daug būdų tai padaryti. Tikslī informacija yra galinga jėga, ji reikalinga ne tik Amerikos žmonėms, bet ir jos vadovams. Čia kaip pavyzdys - iš Amerikos Prezidento gautas padėkos raštas už pareikštą nuomonę iš gyvenimo patirties įvairiais klausimais. Aš daug Amerikos Prezidentui rašiau apie komunizmo žalą Lietuvoje ir visose pavergtose valstybėse.

Aš savo čia išreikštas palaidas mintis noriu užbaigti Vinco Kudirkos žodžiais: „Gyvenimo knygą skaityk laps į lapą nestodamas, kad kartais į tinginius kliuvęs tu nesupelytum ir neitum į kapą be likusio ženkle, kad žmogumi buvęs“ (šį rašau iš atminties, gal ir ne visai tikslu).

Dana Cipkienė

KOVO 11-AJAI

Leonas Milčius

*Grižęs kovas jau budina žemę,
Nuvarvėjo sniegų patalai,
Prie namų žmonės trispalves kelia,
Vėjy plaikstosi švelnūs šilakai.*

*Tegul pergalės spalvos liepsnoja,
Kaip tada, po stebuklų nakties,
Kada virto tikrove svajonės
Po tiek metų laisvai atsitiest.*

*Atsitiest, išsilaisvinti vėlei
Nuo įstatymų mums primestų,
Kurie akmeniu Lietuvą slėgė,
Draudė eit Dievo duotu keliu.*

*Liks istorijoje puslapis naujas,
Švies žmonėms įrašyta data,
Bus karšta tarsi degantis kraujas,
Užmokėtas lietuvių už ją.*

Kovo 11-oji.

*Ji daugiau negu žodis ir skaičius.
Ji daugiau už visus tuos vardus,
Kurie parašus krovė į kraitį,
Klojo pamatus šaliai naujus.*

*Metai bėgs ir bus žmonės kiti,
Bet ir jiems neš pavasaris šventę.
Amžinai liks širdy, atminty
Kovas, laisvėje leidęs gyventi.*

Raudondvaris, 2019-03-10

SEIMUI SIŪLOMA PRIIMTI REZOLIUCIJĄ, KURIA BŪTŲ IŠREIKŠTA PARAMA JAV PREZIDENTO DONALDO TRAMPO KANDIDATŪRAI Į NOBELIO TAIKOS PREMIJĄ

Šios iniciatyvos ėmėsi parlamentaras Petras Gražulis, įregistravęs Seimo rezolucijos projektą „Norvegijos Parlamentui ir Norvegijos Nobelio komitetui dėl siūlymo suteikti Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui Donaldui Trampui (Donald Trump) Nobelio taikos premiją”.

„Lietuvos Respublikos Seimas (....) vertindamas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento Donald Trampo indėlį siekiant susitarimo dėl Korėjos pusiasalio branduolinio nusiginklavimo; pabrėždamas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento Donald Trampo išskirtinius nuopelnus išgelbstint daugybę civilių nuo

žūties Sirijoje; pažymėdamas, jog dėl Jungtinių Amerikos Valstijų prezidento Donald Trampo pastangų Irake, Afganistane ir Sirijoje tapo saugiau, remia Japonijos, Izraelio bei kitų valstybių iniciatyvą ir reiškia paramą jo kandidatūrai į Nobelio Taikos premiją”, - sakoma dokumento projekte.

P. Gražulis siūlo Seimui priimti tokią rezoliuciją įvertinant ir „nuoširdžius ilgalaikius istorinius Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) tautų santykius”.

„JAV yra svarbiausia partnerė užtikrinant Lietuvos ir Baltijos valstybių taiką, saugumą, stabilumą bei ge-

rovę”, – sakoma dokumento projekte.

Jame taip pat kalbama apie „lemiamą Jungtinių Amerikos Valstijų ir Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos vaidmenį užtikrinant taiką, saugumą ir stabilumą Europoje ir visame pasaulyje”.

Kaip skelbė ELTA, JAV prezidentas Donaldas Trampas yra sakęs esąs vertas Nobelio taikos premijos, bet nesitikįs jos gauti.

Norvegijos Nobelio instituto duomenimis, šiais metais prestižiniam apdovanojimui gauti pasiūlyti 304 asmenys ir organizacijos. Kas yra kandidatai, laikoma griežtoje paslapytje. **ELTA**

RUSIJA DRAUDŽIA TYRINĖTI STALINO REPRESIJŲ ARCHYVUS

Rusijos žvalgybos agentūros atsisakė išslaptinti archyvines bylas, kuriose yra užfiksuoti vardai asmenų, kurie Stalino valdymo metais vadovavo vadinamajam „troikos” teismui. Ši trijų teisėjų kolegija skyrė mirties bausmes be jokių teismo procesų, praneša „The Moscow Times”.

Nevyriausybinių organizacija „Memorial” yra sukaupusi duomenis apie 3 milijonus Rusijos piliečių, kurie patyrė Stalino valdymo laikų represijas. Konservatyviais skaičiais, 1937–1938 metais vykusio „Didžiojo teroro” metu, mirties bausme buvo nubausti

bent 700 tūkst. rusų.

Bent du Maskvos teismai pritarė Federalinės saugumo agentūros (FSB) sprendimui, kuriuo sovietinius Gulagus tiriančiam istorikui Sergėjui Prudovskiui buvo neleista peržiūrėti to meto saugumo tarnybos NKVD bylų. Jose yra užfiksuoti teisėjai, tuo metu vadovavę vadinamajam „Troikos” teismui.

„Jo pozicija gali daryti žalą tiek pareigūnų, kurie pasirašė protokolus, palikuonims, tiek ir neleisti objektyviai vertinti 1937–1938 metų laikotarpio”, – „The Moscow Times” sakė FSB patarėja teisiniais klausimais

Yelena Zimatkina. Novosibirsko regiono vyr. archyvaras uždraudė tyrėjams prieiti prie čia saugomų NKVD bylų.

Praėjusią vasarą S. Prudovskis pareiškė, kad šalies valdžia slapta įsakė sunaikinti Gulago kalinių archyvinius įrašus po to, kai buvę kaliniai sulaukia 80 metų amžiaus. Rusijos Vidaus reikalų ministerija iš pradžių gynėsi, kad archyvinės bylos yra skaitmenizuojamos, vėliau aiškino, kad naikinamos tik ne politinių kalinių bylos.

Naujieji ribojimai tyrinėti sovietinius archyvus yra „liūdnas laikų ženklas”, rašo „The Moscow Times”. **LRT**

„DIRVAI” AUKOJO:

G.Lazdinis,	
Mentor, OH	100
A.Jucaitis,	
Bay VII., OH	45
I.Mickunas,	
Centerville. MA.....	45
A.Strazdas,	
Placentia, CA.....	45
R.Aidis,	
Bethesda, MD	25
V.Adams,	
Destin, FL.....	20
R.Lukas,	
Interlaken, NJ.....	20
M.Marcinkevicius,	
Chagrin Falls, OH	20

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

PAAIŠKĖJO LIETUVOS KREPŠININKŲ VARŽOVAI PASAULIO ČEMPIONATE

Lietuvos krepšinio rinktinė sužinojo varžovus šiais metais vyksiančiame pasaulio čempionate. Pirmajame varžybų etape Dainiaus Adomaičio auklėtiniai sulaukė rimtų varžovų – laukia NBA krepšinin-
kų vedamos Australijos bei Kanados rinktinės, o šalia jų – ir Senegalas.

Renginį pradėjo ameri-
kiečių pop žvaigždės Jasono Derulo pasirodymas, o vėliau buvo pristatytas ir oficialus čempionato talismanas – juo tapo elniukas „Son of dreams”.

Vėliau sveikinimo žodžius tarė du buvę NBA žaidėjai – Kinijos rinktinės kapitonas Yi Jianlianas bei legendinis šalies vidurio puolėjas, dabartinis Kinijos krepšinio federacijos prezidentas Yao Mingas.

Galų gale sekė pagrindinė renginio dalis – burtų trauki-
mas. Jį pradėjo buvęs NBA krepšininkas Kobe Bryantas.

„Neįtikėtinai smagu būti tokio renginio dalimi,” - sakė K. Bryantas.

Daugkartinio NBA čem-
piono ranka lėmė štai tokias grupes (skliausteliuose – mies-
tas, kuriame įvyks atitinkamos grupės varžybos):

A grupė: Kinija, Venesuela, Lenkija, Dramblio Kaulo Krantas (Pekinas);

B grupė: Argentina, Rusija, Pietų Korėja, Nigerija (Uhanas);

Lietuvos rinktinės krepšininkai.

LRT

C grupė: Ispanija, Puerto Rikas, Iranas, Tunisas (Guangdžou);

D grupė: Serbija, Italija, Filipinai, Angola (Fošanas);

E grupė: JAV, Turkija, Čekija, Japonija (Šanchajus);

F grupė: Graikija, Brazilija, Juodkalnija, Naujoji Zelandija (Nankinas);

G grupė: Prancūzija, Dominikos Respublika, Vokietija, Jordanija (Šendženas);

H grupė: Lietuva,

Australija, Kanada, Senegalas (Donguanas);

JAV krepšininkai Kinijoje gins prieš penkerius metus iškovotą titulą, o Lietuvos rinktinė bandys trečią kartą iš eilės prasimušti tarp keturių geriausių. Tai taip pat bus pirmasis FIBA pasaulio čempionatas, kuriame varžysis 32 komandos.

Turnyras prasidės rugpjū-
čio 31 dieną, o čempionai paaškęs rugsėjo 15-ąją dieną Pekine.

LRT

VARŽOVĄ IŠ ITALIJOS NUGALĖJĘS R. BERANKIS IŠKOPĖ Į TURNYRO KANADOJE FINALĄ

Ričardas Berankis.

SIPA/Scanpix nuotr.

Geriausias Lietuvos teni-
sininkas Ričardas Berankis (ATP-95) iškopė į Kanadoje vykstančio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) „Challenger” serijos turnyro vienetų varžybų finalą. Kovoje dėl patekimo į finalinę kovą R. Berankis 6-4, 6-0 įveikė 31-erių metų italą Matteo Viola (ATP-268).

Pirmame sete lietuvis kurį laiką buvo priverstas vyti italą

(1:3, 3:4), tačiau antroje pusėje perėmė iniciatyvą bei jį laimėjo. Vėliau R. Berankis nepaliko jokių vilčių varžovui, laimėdamas visus 6 geimus iš eilės ir užtikrintai, per kiek daugiau nei valandą, iškovojo pergalę.

Pasiekęs finalą lietuvis užsitikrino 48 ATP taškus ir 4,240 dolerių premiją.

Finalinėje kovoje R. Berankis susitiks su 29-erių

vokiečiu Yannicku Madenu (ATP-119). Tai bus pirmasis sportininkų tarpusavio susirėmimas. Laimėtoju atiteks 80 ATP taškų ir 7,200 dolerių piniginių prizas.

LRT

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

2 YR IRA 2.75%

3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
 www.clcu.org